

3 Aruba

DVG waarschuwt voor gevaren roken

8 Economie

Winkelbranchelubs: Koopfestijn uitsmeren, geen QR-verplichting

10 Wereld

CU-leider Segers liet formattedocument in trein liggen

12 Sport

Oranje verslaat Noorwegen in zenuwslopend duel en mag naar WK

Na 20 maanden inleveren:

Vakbonden willen inzicht in opbrengst salariskorting

ORANJESTAD — De veertien vakbonden en gepensioneerdorganisatie Oppa willen van de regering inzicht krijgen in hoeveel geld de publieke sector de afgelopen twintig maanden heeft gegenereerd met de 12,6 procent salariskorting. Zij stellen dat zij hier tot op de dag van vandaag geen inzicht in krijgen. Daarnaast blijven zij verontwaardigd waarom zij de salariskorting volgend jaar moeten voortzetten gezien het economisch herstel en de stop van het noodfonds Fase.

Dat zei Josephine Albertus van de onderwijsvakbond Simar gisteren tegen de pers als reactie op de persconferentie van premier Evelyn Wever-Croes (MEP) van maandag 15 november. Daarin sprak de premier over de totstandkoming van de verplichte 12,6 procent salariskorting voor de publieke en de semi-publieke sector. Deze werd in het begin van de pandemie in het leven geroepen ter bekostiging van het noodhulpfonds Fase. Alleen werd de salariskorting later een eis van Nederland voor het verkrijgen van liquiditeitssteun.

Overzicht eisen

De salariskorting is sinds de invoering een heikel punt tussen de vakbonden en de regering. Nu de publieke sector al ruim twintig maanden een deel salaris inlevert, eisen zij een overzicht waarin duidelijk staat hoeveel geld de publieke sector tot op heden met deze korting heeft gegenereerd. De vakbonden kregen de uitvoeringsrapportage van de afgelopen drie kwartalen opgestuurd, maar daarin

staat volgens hen niet het overzicht dat zij willen. “Het geeft aan wat de staatsbedrijven genereren, de belasting en hoeveel boetes er betaald zijn, maar wat wij willen weten is hoeveel de publieke sector heeft opgebracht met de 12,6 procent salariskorting en dat staat niet in de uitvoeringsagenda.” Ze zijn hierover verontwaardigd, wordt duidelijk uit de woorden van Albertus. “We hebben twintig maanden ingeleverd en we hebben geen overzicht ontvangen. Het is alsof je naar de bank gaat om een auto te kopen. En dat ze je zeggen dat de auto duur is, maar dat je je geen zorgen hoeft te maken. Dat je elke maand 800 florin kan betalen, maar dat je op het einde geen bankoverzicht krijgt en je niet weet hoeveel rente je hebt betaald. En dat ze blijven zeggen, maak je geen zorgen, betaal gewoon door tot nader order. Dat is niet de manier.” De *Amigoe* sloeg de uitvoeringsrapportage erop na en vond daarin alleen de bedragen die het Land Aruba genereerde met de salariskorting.

Wat de hele publieke sector opbracht, is er niet in terug te vinden. Zo staat er dat het Land in het eerste kwartaal van 2021 met de 12,6 procent ruim 7,8 miljoen binnenhaalde. In het tweede kwartaal ruim 9,4 miljoen en in het derde kwartaal ruim 11,4 miljoen. Totaal komt dit neer op 28,6 miljoen. De *Amigoe* nam contact op met de minister van Financiën, Xiomara Ruiz-Maduro (MEP), met de vraag hoeveel de publieke sector in zijn geheel genereerde, en of het klopt dat de vakbonden nooit een overzicht hebben ontvangen, maar kreeg voor het sluiten van deze editie geen reactie.

Economisch herstel

Naast het niet hebben van het overzicht, vinden de vakbonden het nog steeds moeilijk te verkroppen waarom zij geld moeten blijven inleveren, terwijl er steeds berichtgeving binnenkomt over dat de economie en het toerisme zich beter dan verwacht herstellen. Zo verwijst Albertus naar de video die Toerisme-minister Oduber (MEP) maandag op zijn Facebook plaatste. Daarin geeft de minister aan dat Aruba zich goed blijft herstellen en het eiland afgelopen oktober 88 procent van het aantal toeristen ontving van het aantal in oktober 2019 (succesvol pre-pandemiejaar). Daarnaast geeft hij daarin aan dat tijdens het

hoogseizoen 100 procent herstel wordt verwacht. “Als de minister dit zegt, dan vragen wij ons af wat de reden is dat wij moeten doorgaan met het inleveren van salaris”, aldus Albertus.

Halveringen

Ondanks de stop van het noodhulpfonds Fase per december, voorziet de regering niet dat de salariskorting binnenkort wordt geschrapt. Dit omdat de financiële situatie van Aruba daar nog te precair voor is en de regering aangeeft nog zeker tot midden 2022 afhankelijk te zijn van geld uit Nederland. Daarbij hoopt de regering nog op 85 miljoen florin steungeld dit jaar. Dit staat overigens haaks op wat het College Aruba financieel toezicht (CAft) vindt, dat aangaf dat Aruba in zijn optiek dit jaar al ‘volgende’ liquiditeitssteun heeft ontvangen. Het kabinet heeft het plan om volgend jaar de salariskorting te halveren naar 6,3 procent, maar is hier nog over in onderhandeling met Nederland. Aan het einde van de maand moet hier duidelijkheid over komen. Wel maakte de premier maandag duidelijk dat als bedrijven niet bereid blijven om mee te werken aan de salariskorting, zij geen andere optie ziet dan de korting te verankeren in een wet, zoals dat nu al op Sint Maarten en Curaçao het geval is.

Raadselachtige platen aangespoeld op Eagle Beach

Foto: DOW

ORANJESTAD — Plotseling lagen daar deze betonnen platen, door de zee op het strand van Eagle Beach afgeleverd. De Dienst Openbare Werken (DOW) heeft ze vanochtend weggehaald. De *Amigoe* belde met de dienst om te vragen wat voor platen het eigenlijk waren en waarvoor ze werden gebruikt, maar daar stond men op dat moment ook nog voor een raadsel. “We weten het niet, we zijn nog druk bezig dat te onderzoeken”, aldus een medewerker.

Coronabesmettingen bereiken recordniveaus

Foto: Shutterstock

Winkelende mensen te midden van de coronapandemie in een Europese stad.

BERLIJN — Meerdere Europese landen melden vandaag een recordaantal infecties met het coronavirus. Het gaat om in ieder geval Duitsland (52.816), Oostenrijk (14.416), Tsjechië (22.479) en Slowakije (8342).

Ook andere landen in Europa zien een stijging van het aantal coronabesmettingen. Zo rapporteert Polen vandaag 24.239 nieuwe besmettingen, het hoogste aantal in een dag sinds april. De Hongaren maakten melding van 10.265 infecties. Dat is het hoogste aantal voor het land sinds eind maart. In veel van deze landen ligt

de vaccinatiegraad onder het gemiddelde van de Europese Unie. Van de hele EU-bevolking is 64,9 procent volledig ingeënt, aldus het Europese Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC). Slowakije behoort bijvoorbeeld met een vaccinatiegraad van 45 procent tot de landen met de laagste vaccinatiecijfers. In Europa worden steeds

meer mensen met Covid-19 opgenomen in de ziekenhuizen. Vanwege de heropleving van het coronavirus nemen landen extra maatregelen om de verspreiding ervan te beperken. Landen zijn overgegaan op onder meer vaccinatieplichten en het gebruik van coronapassen. Ook lijkt de zogeheten 2G-regel aan populariteit te winnen, waarbij alleen gevaccineerden en mensen die zijn genezen van corona een toegangsbewijs kunnen krijgen voor bijvoorbeeld restaurants en kappers.

Geen kajaks meer door migranten

CALAIS — Sportwinkelketen Decathlon verkoopt in zijn winkels in Calais en Duinkerke in Noord-Frankrijk geen kajaks meer. Het besluit is volgens de onderneming nodig vanwege de vele migranten die de vaartuigen zouden gebruiken om de oversteek over Het Kanaal naar Engeland te maken. Het bedrijf bevestigt een bericht hierover van de lokale Franse krant *Voir du Nord*.

“De verkoop is stopgezet”, meldt Decathlon. Het bedrijf wil niet dat mensen hun leven op het spel zetten met de oversteek in een kajak. Daarom zijn de vaartuigen uit het assortiment gehaald. De beslissing zou lokaal zijn genomen, maar werd wel goedgekeurd door het bedrijf.

Afgelopen vrijdag raakten drie migranten die per kajak de overtocht naar Engeland maakten, vermist. Twee drenkelingen werden later gered door de Franse politie.

Niet meer naar VS na onvrije verkiezingen

WASHINGTON — De Verenigde Staten laten de president van Nicaragua, de linkse Daniel Ortega, niet meer binnen na de ‘onvrije’ en ‘oneerlijke’ verkiezingen in het Centraal-Amerikaanse land. Ook talrijke andere hooggeplaatste verantwoordelijken zijn niet meer welkom, zoals Ortegas vrouw Rosario Murillo die vicepresident is, en ministers.

De Amerikaanse president Joe Biden had al meteen harde kritiek geuit op de ‘on-democratische’ verkiezingen van 7 november en sprak over een poppenkast. Presi-

Foto: ukiimedia

Daniel Ortega

dent Ortega liet de afgelopen jaren een reeks rivalen en andere vooraanstaande oppositieleden arresteren. Door die onderdrukking

werd hij zoals verwacht de winnaar van de verkiezingen. Hij kreeg driekwart van de stemmen. Maar volgens onafhankelijke waarnemers stemde hooguit 20 procent van de stemgerechtigden.

Bij de 76-jarige socialistische revolutionair Ortega gaat het om de vierde presidentstermijn sinds 2007. Hij leidde het land, eerst als juntaleider en later als president, ook al tussen 1979 en 1990. Ortega beweert dat criminelen hem met Amerikaanse steun proberen te verdrijven. De VS en de Europese Unie stelden eerder al sancties in tegen leden van de Ortega-clan.

Militaire oefening Estland, prikkeldraad langs grens met Rusland

TALLINN — Estland heeft 1700 reservisten opgeroepen voor een onaangekondigde militaire oefening. Deel daarvan is het plaatsen van prikkeldraad langs de 40 kilometer lange grens met Rusland. In tegenstelling tot de twee andere Baltische EU-landen

Letland en Litouwen deelt Estland geen grens met Belarus. De drie landen waarschuwden de Europese Unie vorige week voor militaire escalatie van de migratiecrisis in het grensgebied met Belarus. Dat land dwingt migranten de grens naar de EU over

te steken, waardoor de kans toeneemt op provocaties en ernstige incidenten met mogelijk militaire gevolgen, schreven de drie kleine landen, die ook lid zijn van de NAVO. Zij vrezen al langer voor de dreiging die grote buur Rusland voor hen vormt.

Minister Tjon met DAS om tafelen behoeve van beleidsplan

ORANJESTAD — De minister van Justitie en Sociale Zaken, Rocco Tjon (MEP), hield maandag 15 november een bijeenkomst met personeel van de Directie Sociale Zaken (DAS). De reden voor samenkomst was het binnenkort te presenteren Sociale Zaken beleidsplan 2022-2025. De minister wil hierbij het sociaal veld betrekken.

Rond 9.00 uur in de ochtend kwam men bijeen bij JFK, waar Tjon een uitgebreide uitleg ontving van de afdeling 'Guia Social' (sociale begeleiding). "Ik moet zeggen dat het erg indrukwekkend is te zien hoeveel werk deze mensen verrichten met de weinige middelen die ze hebben, en nog indrukwekkender is de passie die ze hebben om hun diensten te blijven

verbeteren voor de mensen die hun hulp nodig hebben", aldus Tjon. "Vaak zien wij de Directie Sociale Zaken als een instantie die alleen maar bijstand verzorgt. Maar het is een dynamische organisatie die veel diensten biedt, met veel professionals zoals sociaal werkers, psychologen, orthopedagogen, gedragsdeskundigen, jeugdwerkers, screeners, intake-

Het was zeer informatief om met ze te praten en van hen te horen wat de uitdagingen zijn waarmee ze geconfronteerd worden." Ook directeur van de DAS, Glenda Hernandez, kwam tijdens de persconferentie aan het woord. "Ik zie dit als een gelegenheid om meer samen te werken, en we wachten het beleidsplan daartoe af. We willen naar 'the next level' als organisatie, en moeten kijken wat we intern en extern allemaal kunnen verbeteren", aldus Hernandez. Extern voorziet ze dat er verbetering kan plaatsvinden in de dienstverlening aan cliënten om meer men-

sen te bereiken, en intern moet er onder meer gekeken worden naar het bekrachtigen van het personeel om dit werk te kunnen blijven doen. Hernandez vervolgt dat ze blij is te horen dat bepaalde onderdelen van het Sociaal Crisisplan (SCP) straks niet meer slechts projecten zijn maar 'grote diensten', en volgens haar in de nabije toekomst een vast onderdeel worden van het beleid van de overheid. "Zo gaat al onze inzet niet verloren." Tjon bevestigde vorige week desgevraagd aan de Amigoe dat de voortzetting van het SCP reeds is opgenomen in de ontwerpbegroting voor 2022.

ORANJESTAD — De Inspectie Volksgezondheid (IVA) organiseert op donderdag 18 november een informatieavond over de veiligheid van cliënten en valpreventie in zorgcentra. Dit in het kader van de Week van de Patiëntveiligheid die deze hele week, 15 tot en met 19 november, in Nederland georganiseerd wordt.

Dat laat de IVA weten. De avond is bedoeld voor iedereen die werkzaam is in de zorg, met name degenen die in zorgcentra werken. Verschillende experts,

waaronder Cheryl Rosa-Fingal, Solange Eckmeyer, Sandro Waterloo en Stella Rasmijn, geven een presentatie en delen hun kennis en ervaring. Enkele onder-

werpen die aan bod komen zijn valrisico en -preventie, protocollen, en de rol van de huisartsen in zorgcentra.

De IVA wil met deze lezing steun bieden aan iedereen in de sector om zo de veiligheid in de centra te waarborgen. De informatieavond vindt plaats in het Renaissance Convention Center van 18.00 tot 21.30 uur.

Visit
our website
AMIGOE.COM

COVID-19 UPDATE			
Aantal gevallen coronavirus Aruba 16 november 2021			
	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Nieuwe gevallen	24	13	11
Actief	150	124	26
Hersteld	15791	14307	1484
Positief	16113	14600	1513
Overleden	172	169	3
Opgenomen in het ziekenhuis	9	ICU AUA 1	ICU COL 10
Gevaccineerd	83255		

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

Arugas

TIP TO SAVE TIME!

Refill your 20 lbs. cylinder drive through style at Arugas

Open from 7 am - 4 pm, Monday - Friday and 8 am - 12 pm on Saturdays

Visit us today!

585-1198 ArugasNV info@arugas.com

Urgent Care Aruba

MEDISCHE DIENST ZONDER AFSpraak

Openingstijden: Maandag t/m vrijdag: 8am-8pm | Zaterdag: 8am-4pm | Zondag: 10am-2pm
P: +297 5860448 | W: +297 5975549 | www.urgentcare.aw

Jongeren eten klimaatbewuster

BRUSSEL — Onderzoekers van de Universiteit van Göttingen hebben onder Duitse jongeren de wisselwerking geanalyseerd tussen houding ten aanzien van de klimaatcrisis en eetgewoonten. Die twee blijken nauw met elkaar verbonden, aldus de persdienst IPS.

Tal van factoren hebben invloed op het klimaat, maar het eigen dieet is een factor waar consumenten zelf controle over hebben. Een onderzoeksteam van de Duitse Universiteit van Göttingen heeft onderzocht hoe het bewustzijn rond klimaatverandering samenhangt met de individuele voedingskeuzes van jongeren. De resultaten zijn ge-

publiceerd in het tijdschrift Cleaner and Responsible Consumption.

De onderzoekers stuurden vragenlijsten naar ruim 1400 Duitsers tussen de 15 en 29 jaar. Zij werden gevraagd te reageren op uitspraken over bewustzijn rond klimaatverandering; die gingen zowel over hun eigen intenties om zich op

een bepaalde manier te gedragen, als over de toekomstige gevolgen van die intenties.

Uit het onderzoek blijkt dat er onder de jonge generatie drie verschillende bewustzijnsniveaus voor klimaatverandering bestaan. De helft van de steekproef is zich zeer bewust van klimaatverandering, en aan het andere uiterste ontkent 13,9 procent van de steekproef het bestaan van klimaatverandering. 29,4 procent zit daar tussenin.

Klimaatbewust dieet
Het onderzoek laat zien dat bewustzijn rond klimaatverandering ook onder de jonge generatie sterk varieert. Maar algemeen genomen is een grote groep zich bewust van klimaatverandering. Een groot deel weet klimaatvriendelijk gedrag ook door te voeren in de eigen voedingskeuzes. 29 procent van deze groep is flexitariër – zij eten af en toe vlees – en 17 procent volgt al een vleesvrij dieet. De onbesliste groep erkent klimaatverandering, maar houdt daar in het eigen gedrag nog geen rekening mee. De ontkenner herkennen klimaatverandering over het algemeen niet of denken dat het niet door

de mens wordt veroorzaakt en houden hier dus geen rekening mee in hun eigen voeding.

"Onze resultaten laten zien dat er veel communicatie nodig is om een klimaatbewuster dieet te promoten bij de onbesliste groep", zegt Kristin Jürkenbeck van de Universiteit van Göttingen, hoofdauter van de studie. "Het thema klimaatverandering en klimaatbewustzijn wordt steeds belangrijker voor consumenten op alle gebieden van het leven. Dit blijkt ook uit de publieke discussie. Bedrijven en politici mogen dit niet negeren", zegt haar collega professor Achim Spiller, hoofd van de onderzoeksgroep.

FRIT RAVICH

Sharing good moments! CHIPS

FRIT RAVICH

Onduladas

PATATAS FRITAS

PEST BUSTERS SOLUTIONS

561 9900

Buscando señora para hacer limpieza durante 5 días a la semana

Requisitos:

- 1) Puede hablar español y ingles
- 2) Edad entre 25 hasta 40 años
- 3) Ser capaz de trabajar de forma independiente
- 4) Permiso para trabajar en Aruba

Ocupaciones:

- 1) Limpieza de apartamentos
- 2) Limpieza del lobby y el area de la piscina
- 3) Lavar sábanas y toallas

Salario:

Bruto awg. 2,200,- por mes
Netto awg. 2,000,- por mes
Para mas informacion llamar al numero 593-0247 o whatsapp 749-8826

CAREER OPPORTUNITIES

Aruba Ports Authority N.V. is responsible for building, managing, maintaining, and exploiting the Oranjestad and Barcadera ports, corresponding waterways, roads and assests

In order to strengthen our team, we are looking for candidates for the following positions:

- Human Resources & Communications Officer
- ICT Officer
- Port Traffic Controller
- Security Officer

ARUBA PORTS AUTHORITY NV
ORANJESTAD • BARCADERA

FOR MORE INFORMATION REGARDING THESE POSITIONS AND HOW TO APPLY, PLEASE VISIT OUR WEBSITE WWW.ARUBAPORTS.COM OR FACEBOOK PAGE: ARUBA PORTS AUTHORITY N.V.

AMIGOE

Meer dan alléén een krant!

Senior Redacteur (fulltime)

Ben jij iemand die kritisch is, snel kan schakelen en al sporen in de journalistiek heeft verdiend? Schrijf jij met gemak dagelijks over onderwerpen als politiek, economie, financiën, gezondheidszorg of onderwijs en ben je niet bang om net die ene prangende vraag te stellen? Dan zijn wij op zoek naar jou!

Ons Amigoe redactieteam is op zoek naar een ervaren nieuwsredacteur.

Wij zoeken iemand die:

- Op de hoogte is van ontwikkelingen in het lokale nieuws
- Een scherpe pen heeft
- Een breed netwerk heeft
- Interviews afneemt
- Kritische vragen stelt
- Initiatief neemt en zelf artikel-ideeën aandraagt
- Al een aantal jaar relevante werkervaring heeft

Wij bieden jou:

- Een uitdagende functie waarbij geen dag hetzelfde is
- Een werkplek waar je jezelf kunt ontwikkelen en eigen initiatief kunt nemen
- Een enthousiast team dat voor je klaarstaat

Vereisten:

- HBO opleiding (journalistiek of communicatie is een pré)
- Spreekt vloeiend Papiaments, of bereid is de taal snel te leren
- Schrijft goed Nederlands
- Goede beheersing van Spaans en Engels is een pré
- Flexibel inzetbaar, zowel 's avonds als in het weekend
- Eigen vervoer

Graag ontvangen wij zo spoedig mogelijk je reactie. Stuur je motivatie en cv in het Nederlandse taal naar gwilliams@amigoe.com onder vermelding van 'Senior Redacteur'. Voor extra informatie, bel naar: 582-4333.

Aruba in beweging

Van training op het veld, in het water of in de zaal, op weg naar internationale toernooien: Aruba is in beweging. In deze sportrubriek houdt de Amigoe u op de hoogte van sportevenementen en resultaten van sportevenementen op Aruba en het internationale vlak.

door Tiziana La Torre

Filomena College

Het Filomena College heeft een grote groep leerlingen die zeer actief bezig is met sport en zij leveren uitstekende prestaties deze laatste weken. Het Filomena College zette deze leerlingen in het zonnetje. De leerlingen Juan Ramada, Zyrick Lacle, Antoine Piña, Marc Rasmijn en Tyrone Punselie hebben de eerste plaats met hun honkbalteam bereikt. Tristan Romero heeft het bokstoernooi gewonnen. Bij het zwemmen brak Jaydon Croes tijdens de Aruba Dolphins

Invitational 2021 een Arubaanse record dat al tien jaar stond. Jaydon won behalve het nieuwe Arubaanse record voor de 200m vlinderslag ook veertien medailles en heeft hiermee de hoogtepunttrofee gewonnen. Alzachary Ras, zoon van Heintje Ras is het eerste gedeelte van de uitdaging samen met zijn vader in de fosfaatmijn gebleven en wordt ook door de school in het zonnetje gezet vanwege zijn moed.

Nieuwe Uniformen Estrella Dames

De voetbalclub Estrella bestaat al vanaf 1969. Na het 55-jarig bestaan werd in 2014 het team voor de dames officieel opgericht. Gedurende de jaren hebben de dames veel uitdagingen meegemaakt maar werden nooit ontmoedigd om hun voetbal te blijven beoefenen. In december 2020 wonnen de dames de vierde plaats in een voetbaltoernooi. Tegenwoordig bestaat het team uit 37 spelers die twaalf jaar en ouder zijn.

Samen met de steun van Always kregen de dames nieuwe uniformen.

Artistiek zwemmen

Op zaterdag 13 november heeft de groep artistiek zwemmers die binnenkort naar Cali, Colombia vertrekt, individuele technische testen gehouden. De zwemmers zijn klaar voor de wedstrijden en beginnen nu met hun laatste fase van training. Volgens het programma van het multisportevenement, zullen de artistieke zwemmers in de tweede week van het evenement concurreren.

Aruba Open National Championship

De Aruba Wielers Bond (AWB) organiseert op zondag 28 november de Aruba Open National Mountainbike Championship. De wedstrijden beginnen om 7.30 uur bij de Bushiribana Ruins en worden in verschillende categorieën ingedeeld. In de categorie elite en sub-23 heren, moeten er totaal vijf rondes afgemaakt worden om 29.5 km te bereiken. De junior, master A en master B categorieën

moeten vier rondes afmaken om 23.6 km te bereiken. De pre-junior en master C categorieën moeten drie rondes voltooien om 17.7 km te bereiken. Bij de dames worden de categorieën ook verdeeld. In de categorie Elite en Sub-23 dames, moeten er drie rondes gereden worden om 17.7 km te bereiken. In de junior, pre-junior, master A, master B en master C categorieën moeten de dames twee rondes maken om 11.8 km te bereiken. Het kost 25 florin om mee te kunnen doen aan het nationaal toernooi. Voor meer informatie over het toernooi of om in te schrijven, zie de Facebookpagina van de Aruba Wielers Bond.

Krächer Duo Xtreme

Op zondag 13 november werd het jaarlijkse mountainbiketoernooi, de 2021 Krächer Duo Xtreme gehouden op Curaçao. Met deelname van dertig teams uit Aruba, Bonaire, Sint Maarten, Venezuela, Colombia, Luxemburg, Nederland en een totaal van 100 teams aan de start, was de wedstrijd een groot succes. Deelnemers

uit Aruba hebben goed gepresteerd. Hillard Cijntje en Victor Vrolijk werden in de categorie DUO men 75 km, YOB 2004 of ouder eerste. In de categorie DUO Mix 75km, YOB 2004 of ouder kwamen Zetsia Bisslik en Robert Bisslik op de tweede plaats. Na afloop van de Duo Xtreme bleek dat racers onbedoeld een (kort) deel van de route niet juist hebben gefietst. De jury heeft naar aanleiding van een melding hierover beraadslaagd en heeft op basis van het wedstrijdreglement moeten besluiten om het team dat als eerste finishte, alsnog te disqualificeren. Het betreffende team heeft zeer sportief toegegeven een onbewuste fout gemaakt te hebben. De overige uitslagen schuiven door de beslissing van de jury een plaats in de rangschikking op, waardoor Robert Potveer en Stijn Hendriks alsnog winnaars werden in de categorie DUO men 75 km, YOB 2004 of ouder.

Nieuwe Records Diabetes Run

Gedurende de vierde editie van de Diabetes Run & Walk werden de vorige records door de mannen verbe-

terd maar de vrouwen hebben hun aanwezigheid ook laten voelen. Het parcoursrecord werd dit jaar door Jethro St. Fleur van Train Hard Race Easy verbroken en hij is de nieuwe recordhouder bij de mannen met een tijd van 34:44 bijna een minuut sneller dan de vorige recordhouder Alexander Hodge (35:42). Oranjetrui leider Lana Gobert van Sports4U Triathlon Academy heeft haar eigen 2019-record van 40:30 met meer dan 1 minuut verbeterd en deed over de 10 km 39.22 minuten. Op de 5km afstand verbeterde Jrick Maduro van Alive Running Team Aruba het record van Kelvin Gama Gonzalez (17:44) en hij heeft de nieuwe tijd op 17:37 gezet. In de leeftijdscategorieën verbeterde James Rick (35:14) het record van Alexander Hodge (35:42), Romar Arendsz (39:09) verbeterde het record van Marcio Lopes (41:02) en Albertino Maduro (41:21) heeft het record van Sigfried Godoy (44:28) verbeterd. Bij de vrouwen verbeterde Rodetrui leider Esther Colina (49:43) het record van Marit Rustad (52:49).

RECORDS									
world diabetes day 20 November					ARUBA NATIONAL RANKING				
MALE RECORD HOLDER					FEMALE RECORD HOLDER				
Jethro St. Fleur 🕒 0:34:44 🏆 3:28 📅 2021					Lana Gobert 🕒 0:39:22 🏆 3:56 📅 2021				
MALE	CATEGORY				FEMALE				
👤	🕒	🏆	📅	👥	👤	🕒	🏆	📅	
Giannon Elights	0:38:52	3:53	2019	U-20	Kirah Regales	0:44:13	4:25	2018	
Jethro St. Fleur	0:34:44	3:28	🏆 2021	20-29	Britt Van Klettersteeg	0:44:49	4:29	2019	
Rick James	0:35:14	3:31	🏆 2021	30-39	Lana Gobert	0:39:22	3:56	🏆 2021	
Romar Arendsz	0:39:09	3:55	🏆 2021	40-49	Mileydis Verdeccia	0:43:24	4:20	2019	
Alirio Rojas	0:40:47	4:05	2019	50-59	Esther Collina	0:49:43	4:58	🏆 2021	
Albertino Maduro	0:41:21	4:08	🏆 2021	60+	Digna Geerman	0:57:37	5:46	2019	
J-Rick Maduro	0:17:37	3:31	🏆 2021	5 KM	Aniek Aper	0:20:35	4:07	2019	

Heeft u een ook bankrekening bij Aruba Bank?

Voeg Uitgeverij Amigoe Aruba aan uw lijst met begunstigden (**Payees List**) en betaal uw abonnement via de **Bill Payment optie!**

Vergeet niet uw **naam** en **adres** in de verplichte velden te vullen!

Directie Amigoe Aruba

Bo fin un cuenta di banco na Aruba Bank?

Agrega Uitgeverij Amigoe Aruba na bo **'Payees List'** y paga bo abonnement cu e opcion di **'Bill Payment'**.

No lubida di yen bo **number** y **adres** den e vakjes cu ta verplicht!

Directie Amigoe Aruba

Do you have an account at Aruba Bank?

Add Uitgeverij Amigoe Aruba to your Payees List and pay your subscription via the Bill Payment option.

Don't forget to fil in your name and adres in the required fields!

Management Amigoe Aruba

‘Uiteindelijk doel is creëren van een groep mensen die de grote problemen kan aanpakken’

Vernieuwing van universiteit moet Aruba ten goede komen

Vertical farming op Aruba, kan dat? Oftewel, hoe vertaal je bestaande technologie naar de Arubaanse context? Dit soort vragen wordt tegenwoordig serieus bestudeerd door promovendi aan de Universiteit Aruba (UA). Deel 2 van een gesprek met onderzoekscoördinator Eric Mijts over de maatschappelijke relevantie van universitair onderzoek en de daarmee samenhangende vernieuwingen aan de UA.

door **Kees Beekmans**

Een van de belangrijkste vernieuwingen aan de UA is het SIS-STEM-programma (Sustainable Island Solutions through Science, Technology, Engineering and Mathematics), dat de UA in 2016 is begonnen te ontwikkelen en waarvoor men met steun van de overheid van Aruba en in samenwerking met de Katholieke Universiteit Leuven ruim 13 miljoen euro aan fondsen heeft aangeboord bij de EU. SISSTEM bevat een bacheloropleiding, een master, en een PhD. Op dit moment doen tien promovendi binnen dit programma onderzoek dat gericht is op duurzaamheidsvraagstukken binnen kleine eilandstaten. Een van de promovendi van SIS-

STEM concentreert zich op vertical farming, waarmee wereldwijd wordt geëxperimenteerd. Onderzoekscoördinator Mijts: “Maar kan dat ook op Aruba? Hoe zou dat hier kunnen werken? Wat heb je ervoor nodig? Wat zijn de uitdagingen? Wat zijn de kosten? Die PhD-kandidaten schrijven een roadmap voor succesvol *vertical farming in small island states* op basis van praktijkonderzoek en theoretische modellen. Hoe vertaal je bestaande technologie naar deze context? En hoe maak je daar een levensvatbaar product van voor deze samenleving? Uiteindelijk zouden bestuurders een uitgewerkt verslag in handen moeten krijgen waarvan je zegt: dit kan, dit is onderzocht en getest in deze context, dit is gefundeerd.” Volgens Mijts worden verschillende overheidsinstanties en ministers door de UA op de hoogte gehouden van wat er op dit gebied allemaal aan de universiteit gebeurt. “Het is natuurlijk nieuw, dus je moet goed uitleggen wat je precies aan het doen bent.”

Partners UA
Het vernieuwende aan SISSTEM is volgens de onderzoekscoördinator vooral dat “we ons als Universiteit Aruba rekenschap geven van het feit dat je vraagstukken niet in je eentje kan oplossen. Het is ook niet genoeg samen te werken met

de Arubaanse gemeenschap. Je hebt academische partners nodig, zoals de Universiteit Utrecht of de KU Leuven. We hebben onlangs een analyse over het SISSTEM-programma geschreven waarvan de laatste regel letterlijk was: ‘Elk van deze universiteiten zou hebben gefaald als ze dit alleen hadden geprobeerd. Juist in die samenwerking zit de kracht die succesvolle toepassing van het onderzoek mogelijk maakt.’” De vernieuwing is voor Mijts vooral conceptueel, niet zozeer technologisch: “De technologie is er vaak al wel, ergens, die hoeft je niet zelf uit te vinden. Waar het om gaat is: wat kan je op Aruba met die technologie? Werkt het ook hier? Is het te betalen? Als kleine eilandstaat worden we vaak geconfronteerd met technologische vernieuwing die hier wordt uitgetest. Dan lijkt er een oplossing te zijn, maar dan zit je bijvoorbeeld opgescheept met een peperdure high tech-afvalverwerkingsinstallatie die op Aruba niet blijkt te functioneren. Je moet je van tevoren afvragen wat de draagkracht van de maatschappij is voor de aanschaf van zo’n product, wat de consequenties op de lange termijn zijn. Het mag geen leuk experiment zijn van een Amerikaans bedrijf dat nooit eerder een afvalverwerkingsinstallatie op die schaal heeft gebouwd

maar dat wel eens wil uitproberen. Het is niet fair om de rekening voor zo’n experiment te presenteren aan de Arubaanse belastingbetaler. Die kan dat ook helemaal niet dragen.”

Lokale promovendi
Dus, zegt Mijts, moet je de analyse hier ter plekke laten doen. “En daarvoor heb je een groep goed opgeleide mensen nodig, liever dan dat je afhankelijk bent van externe consultants die onbekend zijn met de context. Onze PhD’s van SISSTEM doen experimenten over wat wel en niet haalbare modellen zijn op een eiland als Aruba.” Alle promovendi van SISSTEM zijn lokaal geworven of afkomstig uit het Caribisch gebied, uit Trinidad bijvoorbeeld, of de Marshall islands, of uit Suriname, dat door de VN ook als een small island developing state wordt beschouwd. “Ze zijn geëngageerd en begrijpen de context omdat ze zelf afkomstig zijn van kleine eilandstaten.” Er lopen tegenwoordig tal van lijnen over de hele wereld van de UA naar universiteiten en financiers van onderzoek. Bij de rechtenfaculteit wordt onderzoek gedaan naar de sociale impact van Covid-19 maatregelen op kwetsbare families op Aruba, Sint Maarten en Curaçao, dat wordt gefinancierd door ZonMw, een Nederlandse organi-

satie die fondsen beschikbaar stelt voor onderzoek naar gezondheid en gezondheidszorg. De universiteiten van dezelfde drie eilanden doen onderzoek naar Food Security and Economic Diversification in tijden van Covid-19, oftewel naar mogelijkheden zelf voedsel te produceren. Mijts: “Wat is het potentieel van de drie eilanden? En op welke wijze kan dat bijdragen aan economische diversificatie, zodat we minder afhankelijk worden van het toerisme? Kan dit werk opleveren voor bijvoorbeeld 10 procent van de bevolking? Dan hoeft je minder voedsel te importeren, en je creëert een werkende gemeenschap die minder afhankelijk is van het toerisme. Je wordt in economisch opzicht diverser en dus weerbaarder.”

Netwerk
Gestaag bouwt de universiteit aan een steeds groter netwerk. Zo is de UA betrokken bij de oprichting, dezer dagen, van het Dutch Caribbean Research Platform, een samenwerkingsverband tussen de zes eilanden, en maakt deel uit van het United Nations Sustainable Development Solutions Network, en van het Global Resilience Research Network. SISSTEM is onder andere gepresenteerd bij de Amerikaanse Food and Agriculture Organisation (FAO) als

aanzet voor een academische oplossing voor voedselzekerheid in kleine eilandstaten. De University of South Carolina is een partner van de UA, men werkt samen met Oregon State University, met Waterloo University in Canada, en de UA is aangesloten bij Metabolism of Islands, een internationale groep van samenwerkende academici die onder andere onderzoek doet naar mogelijkheden voor een weerbare, circulaire economie in kleine eilandstaten. “Het mooie is”, zegt Mijts, “dat er door alles wat we tegenwoordig doen steeds meer interesse ontstaat in samenwerken met de UA.”

Maar het hogere doel van al deze samenwerkings- en financieringsverbanden, zo zegt Mijts, is uiteindelijk het creëren van een groep mensen die de grote vraagstukken van de eilanden zelf kan aanpakken. “Iedereen kan wel een oplossing bedenken voor de problemen hier. Maar zonder kennis van de situatie kan dat desastreus uitpakken. Je kan het niet alleen. Je moet met de kennis die elders te vinden is samenwerken met bestuurders hier, de situatie in ogenschouw nemen. En omdat er meer onderwijs ter plaatse kan worden aangeboden, vaak in samenwerking met andere instituten, voorkom je braindrain.”

Lemonade

San Nicolas voor meer plezier voor toeristen

Jan de Ruijter studeerde aan de hogere hotel-school in Den Haag en aan de Wharton Business School van de University of Pennsylvania. Gedurende vijftien jaar was hij general manager van het Holiday Inn hotel op Aruba. Hij was oprichter van de Aruba Hotel and Tourism Association (AHATA) en trad acht jaar lang op als voorzitter. Sociaal betrokken bij de groei en ontwikkeling van Aruba, wil hij in deze wekelijkse column de lezer stimuleren en prikkelen in de hoop dat zowel bestuurders in de publieke sector als alle betrokkenen bij het toerisme in de private sector, de unieke bron van inkomsten beschermen en op een verantwoordelijke wijze verder uitbreiden. Reacties zijn welkom op janderuijter@yahoo.com.

Onze tour over Aruba op zoek naar nog meer mogelijkheden om toeristen te laten genieten van Aruba speciaal ten aanzien van vertier, plezier, cultuur en leuke dingen om te doen, is nog niet afgelopen en we gaan door van de Renaissance Mall, Surfside en Savaneta naar San Nicolas!

San Nicolas
Van tragedie naar wereldsucces, dat is wat we moeten doen! Dat moet onze missie en tegelijkertijd onze visie zijn. Al in 2010 schreef ik in de Amigoe enkele artikelen over de spareribs die wij, iedereen op Aruba, achteloos over onze schouders richting San Nicolas toewierpen met

de gedachte: “hier hebben jullie ook nog wat.” Het waren nog kale spareribs ook, het vlees was ervan afgegeten! Het is een nationale schande dat wij met ons allen San Nicolas zo schandalig verwaarloosd hebben tot een krottenbario met de allergeedkoopste vorm van armoedeprostitutie, wat een schande. In 2010 schreef ik de toenmalige premier van Aruba al dat er geen enkele kans is op heropening van de raffinaderij en dat hij een directeur moest benoemen die zich zou bezighouden met de toekomst van San Nicolas. Maar zijn uitermate laconieke reactie was afwijzend met de woorden: “We hebben helemaal geen probleem met San Nicolas!” Ik schreef destijds dat het vaststond dat een raffinaderij tussen het land van ontginning van olie en het land van afzet, economisch niet rendabel was en dat een raffinaderij of in het afzetland of in het land van ontginning moest liggen maar ja, tegen dovemansoren. We zijn nu elf jaar verder en er

is niets gedaan aan de economische ontwikkeling van San Nicolas. Er zal nooit een raffinaderij opengaan; ook op Curaçao haakten het Saoedische bedrijf Motiva, het Chinese bedrijf Guangdong Zenrong, het Nederlandse bedrijf Count en het Zwitserse bedrijf Klesch Group af en op Aruba lukt het Quanten LLC al helemaal niet. Maar treur niet. Doe die deur snel dicht en open een andere deur naar een fantastische toekomst!

Een toekomst van glorie, blijdschap en succes voor San Nicolas
Het moet een missie zijn voor ons allen om een groot succes van San Nicolas te maken en wel op zo’n manier dat het prima past in de visie die we voor Aruba hebben als een land dat zich onder nieuw en goed beleid verder ontwikkelt tot een beschaafd, welvarend en gelukkig land dat hoge welstand kent zonder armoede door middel van toerisme, zonne- en zeewaterenergie, interinsulaire en regionale

handel, verticale landbouw en dokreparatiewerken. Hier is wat we gaan doen.
1. Havenexploitatie: elke keer weer zie je dat op Aruba ministers het wiel opnieuw proberen uit te vinden en alles op hun eigen manier doen. Stop daarmee, het werkt niet en het is verkwisting van tijd, moeite en geld. Gebruik het franchise- of managementcontractstelsel en trek een bewezen succesvolle operator aan zoals havenontwikkelaar Global Ports Holding die recent een 250 miljoen dollar investeerde op de Bahama’s en

daar een cruiseschipport en entertainmentcenter bouwde. Denk aan mogelijkheden zoals cruises, entertainment, dokreparaties, intereilandelijk en regionale handel. Succes verzekerd.
2. Zonne-energie: stop al het dromen over een heropening van de raffinaderij. Het gaat niet gebeuren. De totaal verpeste grond kan gebruikt worden voor een gigantisch zonne-energiepark, het grootste in de regio dat Aruba van veel goedkopere energie kan voorzien dan nu het geval is. Haal het grootste en beste zonne-energiebedrijf uit het Midden-Oosten erbij. In Dubai betaalt de consument 0.05 dollar per kWh, op Aruba 0.31 florin of meer. Ik weet van geen enkel ander economisch gebruik van deze verpeste grond dan voor een zonne-energiepark dus het lost vele problemen in één keer op.
3. Een megaresort: met een jachthaven, twee golfcoursen, een sociaal wooncomplex voor personeel, entertainment, een amfitheater, wa-

terparken, winkelcentrums, casino, watersporten, spa, restaurants, bars, een marine habitat, een crushclub et cetera. Een internationale keten van megaresorts wil graag naar Aruba komen. Hun investering is inclusief een monorailverbinding met het vliegveld. Met zo’n resort wordt San Nicolas het mekka van Zuid-Amerika en gegarandeerd dat het alle maanden 100 procent bezet zal zijn.
4. French-Caribbean Bourbon Street: ik ben in bezit van het ‘Urban Design Vision Plans for Aruba’ van de University of Pennsylvania uit 2010. Een fantastisch goed plan voor een nieuwe toekomst van San Nicolas waar helaas nooit iets mee gedaan is. Natuurlijk kunnen we een Bourbon Street creëren in het centrum van San Nicolas, ik schrijf hier volgende week verder over en hef alvast een heerlijk prikkelend glas Lemonade met een ‘cheers’ op een schitterende toekomst voor San Nicolas!

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

	5					9		
				8	6	7	2	
	1	7	3					
	4			6		3		
		3				8		
		2		4			7	
					4	1	8	
	6	1	7	5				
		4					9	

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

Lezing mensenrechten en performance

Performance Alydia Wever tijdens expositie ‘Mi no tin palabrá’ (archieffoto).

ORANJESTAD — Bij het activiteitencentrum van de Stichting Rancho aan de Vistraat vindt morgen (18 november) van 18.00 tot 19.00 uur een lezing plaats over het milieu. Deze wordt gegeven door Christie Mettes van de Metabolic Foundation, ook wel bekend van Brenchi’s Lab en Plastic Beach Party. Ook is er een video te zien van de performance van Alydia Wever. De expositie van Wever zou oorspronkelijk vergezeld worden door drie verschillende lezingen, maar na de opening op 31 juli werden de coronamaatregelen verscherpt, waardoor deze geen doorgang hadden. De entree bedraagt 10 florin. Meer informatie is te vinden op de Facebookpagina van de organisatie.

Sitkom teleurgesteld over banenverlies Flow

WILLEMSTAD — Bij telecombedrijf Flow zullen in de komende periode 35 ontslagen vallen. Dit kreeg vakbond Sitkom gisteren te horen tijdens een overleg met de Flow-leiding. Volgens Sitkom-bestuurslid Eithel Hato vinden de ontslagen plaats in het kader van de reorganisatie van het bedrijf.

De meeste banen gaan verloren vanwege de overdracht van taken vanuit Curaçao naar Panama, zo kreeg Sitkom gisteren te horen. Vooral banen op de financiële ad-

ministratie zullen hierdoor wegvallen. Volgens Hato gaat het specifiek om 11 banen. De resterende 24 banen zullen elders in het bedrijf worden geschrapt.

Reactie Flow

Telecombedrijf Flow komt met een vrijwillig afvloeiingsprogramma in het kader van een reorganisatieproces. Details hierover zijn al meegedeeld aan de werknemers van het bedrijf. Dit stelt Flow in een reactie tegen de Amigoe. “Flow Dutch Caribbean blijft zich ervoor inzetten om het bedrijf om te vormen tot een klantgerichte, goed presterende organisatie om de mensen in de Dutch Caribbean beter van dienst te zijn. Die voortdurende transformatie omvat het op één lijn brengen van de organisatie en het bouwen van een effectief team om de beste service te leveren aan onze klanten en gemeenschappen. Tijdens deze wereldwijde pandemie heeft Flow met trots 100 procent van zijn personeel in stand gehouden.” Flow stelt dat hij zich zal blijven inzetten om zijn bedrijfsmodel te verbeteren, zodat er mogelijkheden zullen zijn voor zijn werknemers om te solliciteren naar functies binnen de nieuwe organisatiestructuur. Het bedrijf garandeert dat tijdens de reorganisatie alle werknemers eerlijk behandeld zullen worden.

Het Sitkom-bestuurslid stelt dat de vakbond zeer teleurgesteld is in het handelen van Flow. “Enkele maanden terug hebben wij als vakbond nog aan Flow gevraagd of er nog ontslagen zullen vallen. We kregen toen geen duidelijk antwoord. Gisteren kregen wij dus antwoord. Dit komt hard aan. Iedereen heeft het moeilijk. Waar moeten de mensen die nu hun baan gaan verliezen straks werk gaan vinden onder de huidige economische omstandigheden?” Tijdens het overleg gisteren kreeg Sitkom ook te horen dat er op bepaalde afdelingen ontslagen zullen vallen, maar dat er ook nieuwe functies gecreëerd zullen worden waar de ontslagenen opnieuw op kunnen solliciteren. Het is nog niet bekend om welke afdelingen en welke nieuwe functies het gaat.

Handelwijze

Sitkom heeft nog steeds een serie vragen over de handelwijze van Flow. Hato: “Waarom moeten er werkzaamheden naar het hoofdkantoor in Panama worden verplaatst? Waarom kunnen er geen werknemers vanuit Curaçao naar Panama gaan? Het be-

Foto: John Jairo Herrera

drijf stelt dat deze reorganisatie vereist is om de dienstverlening te kunnen verbeteren. Maar het lijkt mij logischer dat je eerst de dienstverlening gaat verbeteren en daarna gaat reorganiseren.”

Hato betreurt het dat de aangekondigde ontslagen bovenop de ontslagen komen van de afgelopen periode bij UTS, dat in 2019 door Flow werd overgenomen. Hij rekent uit

dat er in de afgelopen jaren al zo'n 200 werknemers zijn afgevluid.

Intern beraad

De bijeenkomst van gisteren werd in een goede sfeer afgesloten, aldus het Sitkom-bestuurslid. Vandaag zal Sitkom zich intern gaan beraden over de ontstane situatie. Morgen staat er weer een overleg tussen beide partijen gepland.

Het doel van de vakbond is volgens Hato om te redden wat er te redden valt.

Cao

De huidige besprekingen vinden plaats op een moment dat Sitkom en Flow in gesprek zijn over een cao voor de oorspronkelijke werknemers van Flow. De werknemers van Flow hebben al een cao, maar volgens Hato is er sprake van een

groot verschil tussen de cao van de oorspronkelijke Flow-werknemers en het voormalig UTS-personeel dat naar Flow is gegaan. “De lonen zijn niet alleen lager bij de oorspronkelijke werknemers van Flow, maar ze hebben ook geen pensioen. We zijn nu in gesprek om tot een soort balans te komen. Maar het moet wel duidelijk zijn, je kan niet over twee cao's beschikken binnen één bedrijf”

Sandals roept nog steeds sollicitanten op

Shawn DaCosta (r) van de Sandals-directie, in gesprek met minister van Soaw, Ruthmilda Larmonie-Cecilia (PNP).

WILLEMSTAD — De banenmarkt van Sandals in het WTC afgelopen week heeft honderden belangstellenden getrokken. Negenhonderd sollicitatieformulieren zijn al ingeleverd, maar nog steeds kunnen mensen zich aanmelden voor specifieke departementen. Ook minister van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn, Ruthmilda Larmonie-Cecilia (PNP) bezocht de banenmarkt.

Ze hoopt dat eigenlijk de sollicitatieperiode verlengd wordt, om zoveel mogelijk mensen de kans te geven om te solliciteren bij het all-inclusive resort op Santa Barbara. Sandals Resorts International mikt op april 2022 om voor het publiek open te gaan en is daarom bezig met het werven van nieuw personeel.

willen werken, op om alsnog een formulier in te komen vullen.

Anjushka Zalm noemt met name de vacatures voor de Front Office, Food & Beverage, Photoshop en Giftshop, Watersports, Housekeeping en kandidaten voor een managementpositie bij de verschillende afdelingen. “De banenmarkt is niet alleen voor Sandals Royal Curaçao, maar ook voor de andere Sandals Resorts in het Caribisch gebied.”

Houding

Volgens Zalm is een correcte werkhouding heel belangrijk voor Sandals. “We zoeken mensen met passie voor de hospitality. We hebben gemerkt dat mensen soms bang

zijn om te solliciteren, omdat ze het Engels nog niet goed machtig zijn en veel gasten Engelstalig zijn. Maar dat moet mensen niet belemmeren. De focus van Sandals is gericht op mensen die bereid zijn om te leren, te groeien en dienstbaar te zijn. Dát is de basis van hospitality. Al het andere kan je leren.”

Kandidaten die geselecteerd worden, zullen eerst een boeiend trainingsprogramma volgen – dat het resort zelf Sandalization noemt – om het gewenste niveau van service te bereiken waar het all-inclusive resort voor staat.

Dat de minister zelf kwam kijken en zich liet voorlichten, is belangrijk voor het resort. Larmonie-Cecilia: “Onze mensen hebben werk nodig en de banenmarkt is een uitstekend kans. Ik hoop dat ze die kans ook krijgen”, zei ze tegen Shawn DaCosta, directeur van Sandals International en zijn team.

Croes vraagt naar cannabiswet

WILLEMSTAD — De initiatiefwet voor het verbouwen van cannabis voor medicinaal gebruik is nog steeds niet behandeld in het parlement. Statenlid Steven Croes (PAR) wil van minister Dorothy Pietersz-Janga van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN, MFK) weten hoe het met het wetsontwerp staat, na de behandeling ervan in de Centrale Commissievergadering van 23 april dit jaar. De vragen die door de parlementariërs werden gesteld, zijn nog steeds niet beantwoord.

Deze nieuwe sector biedt volgens Croes juist heel veel mogelijkheden en kan een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de economie van het land. Het Statenlid vindt het dan ook belangrijk om het proces om tot de wet te komen, te versnellen, met het oog op werkgelegenheid en inkomsten die deze sector biedt.

Het Statenlid verwijst tevens naar de vragen die MAN-Statenlid Giselle Mc William op 6 september heeft gesteld over de initiatiefwet, die ook nog steeds niet zijn beantwoord.

Croes wil daarom van de minister weten wat de status is van deze initiatiefwet en of de minister zelf overtuigd is van het belang om het traject voor het verbouwen van medicinale cannabis voort te kunnen zetten. Deelt de minister bijvoorbeeld de wens om deze sector verder te ontwikkelen omdat deze kan bijdragen aan de economie en die op haar beurt weer zorgt voor lucratieve inkomsten, die vervolgens resulteren in meer export van lokale producten, zo besluit Croes. De initiatiefwet is afkomstig van de buitenparlementaire

partij PIN waarvan minister Suzy Camelia-Römer in het vorige kabinet de portefeuille GMN had. Het ministerie was toen al begonnen met het geven van informatie over het verbouwen van medicinale cannabis aan geïnteresseerde landbouwers. De minister moest echter aftreden en sindsdien is er geen vaart gemaakt met de wet. Ook Aruba is bezig met deze sector. In januari van dit jaar kondigde het Bureau Medicinale Cannabis van Aruba de openbare aanbesteding aan voor de commerciële verbouwing van cannabis. PIN deed een oproep aan de Curaçaose politici om volwassenheid te tonen en het cannabisproject af te maken.

Een voormalig medewerker van Camelia-Römer, Axel Pike-ro, rondde in januari zijn masteropleiding Business Admini-

stration af met een thesis over dit thema. Eén van de conclusies was om een referendum of een democratische dialoog te houden over legalisering van marihuana voor recreatief gebruik.

Op Curaçao is het verbouwen van marihuana verboden al worden er regelmatig illegale plantages – bestemd voor verwerking, distributie en export – opgerold. Pikero wierp in zijn thesis de vraagstelling op dat als het verbouwen van marihuana wordt gelegaliseerd, het recreatief gebruik daarvan ook moet worden toegestaan. Het legaliseren van marihuana zal volgens zijn onderzoek het toerisme stimuleren, voor meer werk zorgen en een geheel nieuwe markt aanboren, wat een bron van inkomsten kan zijn voor de overheid indien die licenties gaat uitgeven en belasting gaat innen.

Een veelzijdige verschijning

In zijn geboorteplaats Weert is zaterdag Jules Adriaens op 88-jarige leeftijd overleden. Adriaens kwam begin jaren zestig van de vorige eeuw met zijn vrouw Helma naar Curaçao, waar hij in het onderwijs aan de slag ging. Later werd hij ook bekend om zijn kunstwerken. Hij was de vader van de ex-ministers Maurice en Dominique Adriaens.

Adriaens was leraar aan het technisch college St. Jozef en werd in die tijd ook wel ‘Charlie Chaplin’ genoemd. Hij was één van de oprichters van de Vakbond Leerkrachten Curaçao, waar ook Errol Cova bij zat. Later werd Adriaens directeur van de avond-MTS en stond hij aan de wieg van Feffik, de school voor vakonderwijs, vaak voor leerlingen die elders waren uitgevallen. Ook fungeerde Adriaens als inspecteur van het technisch onderwijs.

Adriaens maakte ook heel veel kunst, vaak van afvalmateriaal, dat ‘als speelgoed’ in zijn handen was, zo liet hij in een

interview in deze krant weten in 1977. Zijn werk stond onder meer in Het Curaçaosch Museum. Eén van zijn bekendste werken is het ronddraaiende object van ijzer op de rotonde van Saliña. Adriaens was erg sociaal en begaan met mensen. Daarnaast was hij zeer belezen, kritisch en erg geïnteresseerd in politiek. Na de opstand van 30 mei 1969 was hij achter de schermen politiek actief met bijdragen voor het pamflet Karamba, dat in de jaren zeventig van de vorige eeuw verscheen. Toen zijn vrouw in 1974 overleed, voedde

Jules Adriaens alleen hun drie kinderen Dominique, Maurice en Saskia op. De eerste twee zijn allebei minister geweest. Maurice namens de FOL als minister van Verkeer en Vervoer en later Telecom en Toerisme; Dominique in het interim-kabinet Betrian in 2012 als minister van de portefeuilles Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP) en de energiekolom.

Jules Adriaens was een opvallende verschijning en hield veel van de Curaçaobnaars. Hij kon zich erg boos maken over misstanden, maar evenzo heel hard mee lachen. Zijn gedachten verwoordde hij dan weer poëtisch en filosofisch, dan weer buitengewoon plastisch, in ingezonden brieven naar de krant. Verder hield hij ook heel veel van muziek. Adriaens had een vleugje in de keuken waar hij op speelde. Ook toen hij weer terugverhuisde naar Weert, waar hij alweer jaren woonde, is hij blijven piano-spelen. Jules Adriaens wordt vrijdag in zijn woonplaats gecremeerd.

1 jaar na instelling

Werving en selectie Kinderombudsman laat op zich wachten

WILLEMSTAD — De Landsverordening kinderombudsman werd op 20 november 2020, op de Internationale Dag van de Rechten van het Kind, van kracht op Curaçao. Bijna een jaar later kan de werving en selectie van de kinderombudsman echter nog steeds niet worden opgestart, bevestigt ombudsman Keursly Concincion.

Om het proces op te kunnen starten, dient aan een aantal voorwaarden te worden voldaan. Ten eerste dient de bezoldiging voor de ombudsman te worden geregeld. De Staten gingen vorige week akkoord met de ontwerpLandsverordening ter uitvoering van artikel 7 van de landsverordening Ombudsman. Hiermee werd het salaris van zowel de ombudsman

als van de plaatsvervangend ombudsman (de Kinderombudsman) vastgesteld. Maar volgens Concincion is dit nog niet voldoende om de werving en selectie van een kinderombudsman voor Curaçao op te kunnen starten.

Het is ook nog vereist dat de secundaire arbeidsvoorwaarden voor de ombudsman worden

vastgesteld. Dit dient te gebeuren middels een Landsbesluit van de regering. Ook dienen de Staten een profiel van de kinderombudsman vast te stellen. Ook dit heeft nog niet plaatsgevonden, terwijl het Bureau Ombudsman reeds enkele maanden terug een conceptvoorstel naar de Staten heeft gestuurd. Hierop heeft het bureau nog steeds geen antwoord gekregen, aldus Concincion.

“Zolang dit allemaal nog niet is geregeld, kunnen wij het proces niet opstarten. Het is wachten op de dingen die geregeld moeten worden. Wij hebben alles

gedaan wat we in de hand hebben”, aldus de ombudsman. Hij kon vanochtend dan ook niet aangeven wanneer het proces nu feitelijk opgestart kan worden.

Op de begroting voor 2020 was een bedrag van 26.525 gulden gereserveerd voor de werving en selectie van een kinderombudsman. Toen het jaar werd afgesloten zonder dat dit proces van start was gegaan, moest het Bureau Ombudsman de toenmalige minister van Financiën, Kenneth Gijsbertha (MAN), aanschrijven met het verzoek of het bewuste bedrag

voor het huidige begrotingsjaar behouden kon worden. Met nog enkele weken te gaan tot eind 2021, moet Concincion constateren dat dit bedrag niet wederom kan worden aangesproken, waardoor volgend jaar opnieuw een verzoek naar de regering moet uitgaan om het bewuste bedrag het komende jaar op de begroting te houden.

Concincion betreurt in dit verband dat, ofschoon het Bureau Ombudsman een Hoog College van Staat is en als zodanig in de Staatsregeling van het Land Curaçao staat vermeld – en dus een zelfstandig orgaan dient te

zijn – het nog steeds geen zelfstandige financiële administratie heeft. Dit wordt nog steeds beheerd door het ministerie van Financiën.

“We zijn er wel mee bezig, maar we zijn hiervoor afhankelijk van medewerking van de overheid. Dat wil niet echt lukken. Wij hebben zelfs een bankrekening geopend, maar omdat de verzelfstandiging nog niet is geregeld, hebben wij er geen gebruik van kunnen maken. Mijn vrees is dan ook dat de rekening op een bepaald moment zal worden opgeheven”, aldus Concincion.

KPMG adviseert hogere bijdrage Nederland aan drinkwaterkosten

DEN HAAG — Nederland moet meer bijdragen om drinkwater betaalbaar te houden voor alle inwoners in Caribisch Nederland. Dat kan door inwoners van Europees Nederland mee te laten betalen, door een subsidie, door extra investeringen of met een combinatie van maatregelen. Dat blijkt uit een onderzoek van KPMG. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat komt volgend jaar met een concreet voorstel.

KPMG onderzocht verschillende scenario's om de kosten voor drinkwater te verlagen als onderdeel van de aanpak van armoede op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Het adviesbureau keek onder meer naar de kosten voor die verlaging, de termijn voor eventuele oplossingen en de hoeveelheid extra werk voor de lokale autoriteiten en Den Haag. Ook werd rekening gehouden met de impact op het milieu en de verschillen tussen de eilanden. KPMG heeft geen

duidelijke voorkeur voor één van de scenario's, aangezien elke oplossing positieve en negatieve effecten heeft. Het scenario waarin Europees Nederland meebetaalt, het zogeheten socialiseren, is een structurele oplossing. Kosten voor het drinkwater worden doorbelast aan de 17,5 miljoen inwoners van Nederland. Dat vraagt wel om de aanpassing van wetgeving en medewerking van Nederlandse waterbedrijven. Volgens KPMG is dit het meest complexe scenario.

Een tweede mogelijkheid is het verstrekken van een algemene subsidie of een subsidie op basis van de hoeveelheid water die men gebruikt. Een algemene subsidie is effectief en niet moeilijk uitvoerbaar, maar is misschien geen echte duurzame oplossing voor de hoge kosten. Inwoners en bedrijven worden niet gestimuleerd om verstandiger gebruik te

maken van water. Een subsidie op basis van gebruik voor problemen kan zorgen. Waarschijnlijk moeten bedrijven dan relatief veel gaan betalen en soms ook particulieren. "Met name op Bonaire komt het voor dat gezinnen met een laag inkomen uit kostenoverweging bij elkaar wonen. De drinkwaterkosten van deze huishoudens zouden hard stijgen, doordat zij potentieel als grootverbruiker aangemerkt worden", aldus KPMG. Het derde scenario maakt ook onderscheid tussen verschillende inwoners, namelijk door het gebruik van een laag tarief voor arme mensen en een hoger tarief voor mensen met een hoog inkomen. Maar het is lastig om te bepalen wie er precies financieel kwetsbaar zijn en bovendien zal dit ongetwijfeld resulteren in klachten en juridische geschillen. Het is ook niet werkbaar op de Bovenwinden. Saba heeft geen drinkwaternet en op Sint Eustatius heeft niet iedereen een aansluiting.

Het laatste scenario vraagt om een investering in duurzame energie, die mogelijk kan zorgen voor lagere

stroomtarieven en daarmee ook lagere kosten voor de productie van water. Maar de impact op de kosten voor water is zo klein dat duurzame energie geen zelfstandige oplossing is. Duurzame energie is bovendien geen oplossing voor de kortere termijn, aldus KPMG. De demissionaire minister van Infrastructuur en Waterstaat Barbara Visser reageerde positief op de suggesties, ook al geeft KPMG geen beste oplossing. "Het onderzoek (heeft) de aanzet gegeven voor een aantal uitgangspunten die in vervolgesprekken met de eilanden en de betrokken departementen richting kunnen geven. (...) De verwachting is dat hiermee in de loop van 2022 uitgewerkte voorstellen kunnen worden gedaan", schrijft ze.

Het ministerie werkt in de tussentijd ook aan plannen voor de vermindering van ongezuiverd afvalwater. Met name op Bonaire vormt het afvalwater een gevaar voor het koraal. Tot 2024 is er extra subsidie voor rioolwaterzuivering en na 2024 is er een structureel plan voor de vermindering van afvalwater in zee.

Nieuw schild voor gezaghebber

KRALENDIJK — Gezaghebber Edison Rijna heeft het nieuwe schild van de Koninklijke Marechaussee ontvangen. Dat gebeurde tijdens een bezoek van Roland Scheltes, Commandant van de brigade Caribisch Gebied en Robbert Snijders, hoofd operatie BES van de brigade Caribisch Gebied.

Naambordjes Boy Dap vernieuwd

WILLEMSTAD — De straatnaambordjes van de Kaya Anselmus T. 'Boy' Dap zijn op last van minister Charles Cooper van Infrastructuur vernieuwd. Afgelopen zondag werd de artiest met groot eerbetoen en onder massale belangstelling begraven. Hij overleed eerder deze maand op 88-jarige leeftijd. Dap geldt als één van de meest toonaangevende artiesten van de afgelopen decennia. Een straat was al naar hem vernoemd, maar nu zijn ook de bordjes vernieuwd.

Fors meer studenten op MBO Bonaire

KRALENDIJK — MBO Bonaire heeft bijna 50 procent meer studenten dan vier jaar geleden. Dit is met name te danken aan de enorme groei in het aantal BBL-studenten. In 2017 waren dat er 10 en in 2021 zijn dat er 203.

Na 2017 heeft MBO Bonaire alle opleidingen stevig onder de loep genomen. Verschillende opleidingen zijn gestopt om de kwaliteit van het onderwijs weer op orde te krijgen. Tegelijkertijd heeft MBO Bonaire verschillende nieuwe BBL-opleidingen opgezet. Dit doen zij in samenwerking met het bedrijfsleven om goed aan te sluiten op de vraag in de markt. Een voorbeeld hiervan is de nieuwe opleiding tot beveiliging. Vanuit de overheid en de particuliere beveiligingsbranche speelde al jaren de vraag naar een goede mbo opleiding voor beveiligers. In nauwe samenwerking met de Rijksdienst Caribisch Nederland, JICN, particuliere beveiligingsorganisaties, ROA en SVPB heeft MBO Bonaire gekeken naar de inhoud van de opleiding. Op deze manier is

een opleiding ontwikkeld die volledig voldoet aan de exameneisen én aan de eilandelijke situatie op Bonaire. De BBL-opleiding tot beveiliging is dit studiejaar gestart met 25 studenten.

Ook de BBL-opleidingen Kinderopvang, Techniek en Juridisch Medewerker zijn tot stand gekomen na een vraag uit de markt.

Liset de Keijzer, unit-directeur MBO Bonaire, legt uit: "Vaak worden wij benaderd door een organisatie die een wens heeft tot opgeleid personeel. Wij gaan dan onderzoeken of deze vraag breed gedragen wordt en wat de mogelijkheden zijn tot het opzetten van een aansluitende opleiding. Zo zijn we nu aan het onderzoeken of het eiland een opleiding in de retail nodig heeft." Op deze manier beoogt MBO Bonaire het eiland én haar beroepsbevolking verder te professionaliseren.

Bij een BBL-opleiding combineren studenten werk met school. "En dat is lang niet altijd makkelijk. Toch valt ons op met hoeveel enthousiasme onze BBL-studenten

weer naar school gaan. We hebben veel bewondering voor hun doorzettingsvermogen om school, werk en

gezin te combineren." MBO Bonaire staat altijd open voor een vrijblijvend gesprek met het bedrijfs-

leven. Kijk op www.mbo-bonaire.com/bedrijven voor meer informatie en contactgegevens.

Brandstofprijzen morgen omhoog

KRALENDIJK — De brandstofprijzen op Bonaire gaan morgen omhoog. Dat is nodig omdat de aankoopprijzen gestegen zijn. De vorige prijswijziging was in mei 2021.

De verwachting is dat de komende periode de tarieven verder zullen stijgen. Dit komt voornamelijk doordat in de tarieven van het afgelopen jaar de zogenoemde Fuel supply guarantee nog niet volledig was meegenomen. Deze voorziening is de opslag in de brandstofprijzen als gevolg van de situatie bij de raffinaderij op Curaçao. Omdat er op Curaçao al geruime tijd geen operator is, maar de raffinaderij wel deels operationeel moet blijven voor de brandstofvoorzieningen van Curaçao en Bonaire, worden deze extra kosten toegerekend aan deze brandstoffen.

De huidige opslag op Curaçao is 12,53 dollarcent per liter benzine of diesel, maar in het afgelopen jaar is deze veel hoger geweest. Op dit moment onderzoekt het Openbaar Lichaam Bonaire (OBL) nog welke opslag in de tarieven voor Bonaire gere-

kend moet worden. Om niet teveel achter te lopen met de betaling van deze opslag en om te voorkomen dat er in de toekomst een grote prijsstijging zal zijn, zal per morgen, 18 november een opslag

van 5 dollarcent gerekend worden per liter benzine of diesel. Ook wordt door het OLB onderzocht in hoeverre de marges op Bonaire moeten worden aangepast.

Na Mein Schiff 2 nu ook Mein Schiff 1 naar Curaçao

WILLEMSTAD — Het cruiseschip Mein Schiff 2, dat deel uitmaakt van de vloot van het Duitse TUI Cruises, bracht afgelopen week een bezoek aan Curaçao. Dit gebeurde binnen een vijftiendaagse cruise in het Caribisch gebied.

Na een bezoek aan Aruba is het schip nu onderweg naar

Sint Maarten, waarna de eindbestemming binnen deze vaarroute Barbados is. De komst van het zusterschip Mein Schiff 1 staat voor vrijdag gepland, zo bevestigt Albert Elens, directeur van scheepvaartagent SEL Maduro & Sons. Mein Schiff 2 is het nieuwste cruiseschip van TUI Cruises. Het werd in 2019 in de haven van Lissabon gedoopt.

Met een lengte van 315 meter en een breedte van 42 meter is dit vaartuig samen met Mein Schiff 1, 20 meter langer en 1 dek hoger dan de andere Mein Schiff-schepen van TUI. Het schip biedt aan bijna 2900 cruise passagiers accommodatie en is voorzien van twaalf restaurants en vijftien bars/lounges. TUI Cruises richt zich voornamelijk op de Duitse cruise-markt en heeft als voertaal

Duits. Deze schepen worden ook als de 'Wohlfühl'-schepen ('goed voelen') aangeduid. TUI verzorgt in november en december vijftiendaagse cruises in het Caribisch gebied met twee verschillende vaarroutes waar in beide gevallen Aruba, Curaçao en Sint Maarten deel van uitmaken. De twee vaarroutes hebben als begin- en eindbestemming Barbados en de Dominicaanse Republiek.

Mein Schiff 2 aangemeerd.

Cruisetoeristen beschikken over een verscheidenheid aan mogelijkheden om eenmaal hier, het eiland nader te verkennen.

OPENBAAR LICHAAM
BONAIRE

Aanpassing prijzen brandstofproducten per 18 november 2021

Prijzen groothandel:

Benzine	132.69	USDct per liter
Kerosine	41.84	USDct per liter
Diesel	87.05	USDct per liter
LPG 100 lbs	45.80	USD per cilinder
LPG 20 lbs	9.52	USD per cilinder

Prijzen kleinverbruik:

Benzine	140.00	USDct per liter
Kerosine	44.00	USDct per liter
Diesel	91.00	USDct per liter
LPG 100 lbs	51.92	USD per cilinder
LPG 20 lbs	11.03	USD per cilinder

Gezaghebber,
E.E. Rijna

Eilandssecretaris,
W. Pelk

Groot met behoud van natuur en cultuur

Euro

Vlak

AMSTERDAM — De AEX-index van de aandelenbeurs in Amsterdam liet vandaag weinig beweging zien. De Poolse aanbieder van postkluisjes InPost was een opvallende daler op het Damrak na een verlaging van de verwachtingen voor het gehele jaar. Uitzender Randstad hield een beleggersdag en stond licht in de min. Technologiegroep TKH, die ook een dag voor aandeelhouders hield, ging wel omhoog.

De AEX op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur licht hoger op 827,19 punten. De MidKap, met daarin InPost, zakte 0,7 procent tot 1084,50 punten. De graadmeters in Frankfurt en Parijs wonnen 0,1 procent. De beurs in Londen daalde 0,4 procent, na het nieuws dat de inflatie in het Verenigd Koninkrijk naar het hoogste niveau in tien jaar is gestegen. Het inflatiecijfer zet de Britse centrale bank verder onder druk om zijn steunmaatregelen voor de economie af te bouwen om de prijsstijgingen te beteugelen.

Tokio

Lager

TOKIO — De aandelenbeurzen in Azië gingen vandaag overwegend omhoog, ondanks de winsten die werden behaald door de beursgraadmeters op Wall Street. In Japan stonden de autobouwers onder druk door de zwakkere yen. Ook kwamen er cijfers over de Japanse export die slechter uitvielen dan verwacht. De Nikkei-index in Tokio eindigde met een min van 0,4 procent op 29.685,66 punten. De yen staat op het laagste niveau tegenover de dollar in meer dan vier jaar. Daardoor komen de buitenlandse winsten van Japanse exportbedrijven onder druk te staan. Zo verloren autofabrikanten Mazda, Mitsubishi, Toyota, Nissan en Honda tot 1,8 procent aan waarde. Machinebouwer Komatsu leverde 1,2 procent in. De export van Japan ging in oktober met 9,4 procent omhoog in vergelijking met een jaar eerder. Dat is de zwakste toename van de export van de derde economie van de wereld in acht maanden. Dat komt vooral door een lagere uitvoer van Japanse auto's als gevolg van de productieverstoringen bij autofabrikanten door de chiptekorten. De auto-export kelderde met bijna 38 procent.

Wall Street

Flink hoger

NEW YORK — Lowe's werd vandaag flink hoger gezet op de aandelenbeurzen in New York. Het Amerikaanse doe-het-zelfconcern, na Home Depot de grootste in de Verenigde Staten, verhoogde zijn omzetverwachting voor het hele jaar na sterke verkopen in het derde kwartaal. De kwartaalcijfers van supermarktkoncern Target vielen daarentegen niet in de smaak bij beleggers. Lowe's dikte 3,8 procent aan, terwijl Target 4 procent verloor. Target boekte meer omzet en winst dan analisten hadden verwacht. Het bedrijf waarschuwde echter voor enige margedruk door de stijgende kosten als gevolg van toeleveringsproblemen en hogere lonen. De euro was 1,1313 dollar waard, tegen 1,1338 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie werd 1 procent goedkoper op 79,98 dollar. Brentolie kostte 0,6 procent minder op 81,92 dollar per vat.

Inflatie eurozone loopt op tot 4,1 procent

LUXEMBURG — De inflatie in de eurozone is in oktober opgelopen tot 4,1 procent op jaarbasis. Vooral de prijzen voor energie, zoals gas en elektriciteit liepen hard op. Verder moest ook flink meer betaald worden voor diensten en goederen, meldt Europees statistiekbureau Eurostat op basis van een nieuwe raming die gelijk is aan een voorlopige schatting. Een maand eerder lag de geldontwaarding op jaarbasis nog op 3,4 procent.

De oplopende prijzen hebben volgens beleidsmakers van centrale banken vooral te maken met het herstel uit de crisis en problemen in de leveringsketens. Door het herstel is er onder andere meer vraag naar goe-

deren en materialen. Maar die zijn niet altijd voorhanden, ook omdat handelsstromen nog altijd in de war geschopt worden door virusuitbraken in verschillende landen. ECB-preses Christine Lagarde zei eerder deze week dat

de snelle prijsstijgingen van tijdelijke aard zijn. Ze verwacht dat de inflatie in de eurozone in de komende jaren weer onder de doelstelling van 2 procent zal uitkomen. Een renteverhoging om de inflatie in te dammen is volgens haar dit jaar en volgend jaar zeer onwaarschijnlijk.

Binnen de Europese Unie stegen de prijzen in oktober op jaarbasis met 4,4 procent. Dat was een maand eerder 3,6 procent.

Tesla in beroep tegen enorme schadevergoeding voor racisme

SAN FRANCISCO — Tesla gaat in beroep tegen een beslissing van een Amerikaanse jury in San Francisco. Die bepaalde dat de autofabrikant de zwarte voormalige werknemer Owen Diaz een schadevergoeding van 137 miljoen dollar moet betalen omdat hij bij Tesla te maken kreeg met een racistische werkomgeving. Volgens Tesla is het bedrag buitensporig hoog en 'zonder precedent in de Amerikaanse antidiscriminatiewetgeving'.

De schadevergoeding bestaat uit 6,9 miljoen dollar voor emotionele schade en 130 miljoen dollar als straf. Diaz was als uitzendkracht werkzaam in de Tesla-fabriek in het noorden van Californië in 2015 en 2016. De jury kwam tot de conclusie dat de maker van elektrische auto's er niet in was ge-

slaagd om te voorkomen dat de werknemer met racisme werd geconfronteerd.

Diaz verklaarde tijdens het proces dat racistische opmerkingen regelmatig werden gebruikt in de fabriek in Fremont. Daarvoor zijn volgens Tesla destijds werknemers ontslagen. Ook het

'n-woord' zou daarbij meermalen zijn gevallen. Die verklaring werd ondersteund door verschillende ooggetuigen.

Tesla ontkent niet dat het 'n-woord' op de werkvloer is gevallen. Dat gebeurde volgens getuigen veelal op een vriendschappelijke manier tussen zwarte medewerkers onderling. De automaker benadrukt dat er geen getuigen zijn of ander bewijs is dat het tegen Diaz is gezegd. Er was ook sprake van racistische graffiti op de toiletten, die volgens Tesla na een melding van Diaz werden verwijderd door schoonmakers.

President Erdogan spreekt Turkse lira naar dieptepunt

ANKARA — De Turkse president Recep Tayyip Erdogan zweert te zullen blijven strijden voor lagere rentetarieven. Daarmee gaf hij vandaag, daags voor het rentebesluit van de Turkse centrale bank, een duidelijk signaal af aan beleggers. De opmerkingen van Erdogan hadden onder andere vat op de waarde van de lira. De Turkse munt bereikte zijn laagste niveau ooit afgezet tegen de dollar.

"Ik kan niet op een lijn zitten met degenen die de rente verdedigen", zei Erdogan in een toespraak in het parlement in Ankara. "We zullen de rentelast voor de burgers wegnemen." De opvattingen van Erdogan dat de hoge rente juist zorgt voor een hogere inflatie is onorthodox. Gangbaar beleid onder economen en centrale bankiers is om de rente te verhogen om de inflatie onder controle te krijgen. Beleidsmakers van de Turkse

centrale bank zouden politiek zwaar onder druk staan om de rente te verlagen. Maar Erdogan blijft erbij dat de centrale bank zijn beleid onafhankelijk kan bepalen. De Turkse lira zakte na de toespraak met maar liefst 2,4 procent weg afgezet tegen de dollar.

Verlaging rentetarief
De Turkse centrale bank verlaagde vorige maand zijn belangrijkste rentetarief opnieuw, ondanks de oplopende inflatie in het land. Daarmee kreeg Erdogan wederom zijn zin. De verwachting is dat de rentes morgen verder worden verlaagd.

Erdogan gelooft al lang dat hoge rentetarieven inflatie veroorzaken, maar zijn afkeer van hogere leenkosten wordt ook in verband gebracht met islamitische voorschriften over rente. In zijn visie moeten producenten de rente die zij betalen doorberekenen aan hun klanten, en dus verhogen zij de prijzen.

Foto: Shutterstock

DEN HAAG — Koopjesfeestijn Black Friday, maar ook andere piekmomenten rond de feestdagen, moeten ook dit jaar worden uitgesmeerd over meerdere dagen. Die oproep hebben winkelbrancheverenigingen als RND, INretail en Euretco aan hun achterban gedaan. Verder zijn de winkeliers nog altijd niet te spreken over de QR-verplichting die mogelijk in de winkelstraat gaat gelden.

Demissionair premier Mark Rutte zei tijdens het coronadebat gisteravond al dat de winkels de uitverkoopacties zoals Black Friday zo veel als mogelijk zullen spreiden. Vandaag zou in de Tweede Kamer onder meer gesproken worden over de invoering van een coronatoegangsbewijs voor winkels.

Volgens Eus Peters, directeur van de Raad Nederlandse Detailhandel (RND), is de achterban 'maximaal' opgeroepen om piekbelas-

ting in de winkelstraat te voorkomen. Peters wijst daarbij op grote ketens als IKEA, Decathlon, H&M en Intersport, die afzien van Black Friday-acties. MediaMarkt heeft het over Black Friday-week. "Veel bedrijven doen er niet aan mee", aldus Peters.

Debat

Peters kijkt met spanning naar het debat waar over de verplichte QR-code in de winkelstraat wordt gesproken. Hij wijst erop dat het kabinet dinsdag al scherm-

de met een nationale invoering ervan. Volgens Peters is het niet mogelijk om bij 56.000 voordeuren van winkels op de QR-code te gaan controleren. De winkelstraat is volgens Peters geen bron van besmettingen. "We zouden willen dat wij als winkels konden bijdragen. Maar dat kunnen we niet."

Volgens INretail zien winkelbedrijven het niet zitten om politieagent te spelen. INretail-directeur Jan Meerman verwacht een hoop 'discussies, ruzies en ander gedoe' aan de voordeuren. "De discussie die in het parlement gevoerd moet worden, verplaats je naar de winkeldeur." Veiligheid van de medewerkers heeft voor hem de hoogste prioriteit.

Uitvoerbaarheid

Verder wijst Meerman ook op de uitvoerbaarheid als winkels belast worden met de controle. "In de sector staan momenteel 30.000 tot 35.000 vacatures open. Worden winkels verplicht de QR-codes te controleren, dan moeten we op zoek naar nog eens 30.000 tot 35.000 mensen. Die zijn er gewoonweg niet."

De winkelbranche praat begin volgende week met het kabinet. Daarbij moet volgens INretail worden gezocht naar een werkbare oplossing. Dat zou volgens Meerman kunnen door een QR-verplichting in te voeren waarbij het aan handhavers is om te controleren. Een volledige lockdown moet volgens hem koste wat kost worden voorkomen.

NVB waarschuwt dat schade door bankhelpdeskfraude stijgt

AMSTERDAM — Criminelen maken dit jaar meer geld buit door zich voor te doen als de helpdesk van een bank. Daarvoor waarschuwt de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB). Oplichters proberen klanten te verleiden om zelf geld over te maken naar een rekeningnummer van hen of van een zogeheten geldezel. Dat is iemand die zijn of haar bankrekening laat misbruiken voor criminele activiteiten. De fraude is geavanceerd en klanten zien ook het 'echte nummer' van de bank staan op het scherm van hun telefoon.

In de eerste helft van dit jaar maakten criminelen zo 16,5 miljoen euro buit. In heel 2020 was dat 26,7 miljoen euro en de NVB vreest dan ook voor een flinke stijging van het schadebedrag. In 2019 kwam bankhelpdeskfraude nog nauwelijks voor. Banken en brancheorganisaties waarschuwen dat banken nooit om pincodes of het overmaken van

geld naar een veilige rekening vragen, omdat ze bij een onveilige situatie zelf een rekening kunnen blokkeren. Banken vergoedden de fraude in 2020 nog 'uit coulance' omdat er misbruik wordt gemaakt van het vertrouwen van klanten in hun bank. In de eerste helft van het jaar werd nog 92 procent van de schade vergoed.

Bedragen

Aandacht van de politiek, banken en media voor het probleem heeft de toename nog niet kunnen stoppen, zei Betaalvereniging Nederland al in de zomer. De fraude zou maandelijks driehonderd slachtoffers opleveren en een gedupeerde zou al snel 10.000 euro kwijt zijn. Slachtoffers van de 'spoofing' zijn volgens de Betaalvereniging met name ouderen.

Het bedrag dat criminelen buitmaakten door middel van phishing, het hengele van naar inloggegevens, bleef ongeveer gelijk. Via bijvoorbeeld e-mails en berichtjes op WhatsApp werd in de eerste jaarhelft 6,1 miljoen euro buitgemaakt.

In heel 2020 was dat nog 12,8 miljoen euro.

Volgens de politie zijn daders van phishing vaak jong en spelen ze in op de actualiteit. Het Openbaar Ministerie eiste vorige week nog een celstraf van drie jaar tegen een 22-jarige verdachte van phishing. Hij lichtte zijn slachtoffers op door zich voor te doen als een medewerker van WoningNet.

Onlangs werd na een tip van een bank nog een zeventienjarige jongen opgepakt in een zaak. Naar schatting doet zo'n 20 procent van de slachtoffers aangifte. De politie roept op juist altijd aangifte te doen bij phishing.

NEW YORK			AMSTERDAM		
	17-Nov			17-Nov	
DOW JONES	36.015.58	-0.20%	AEX	828.46	0.64%
S&P 500 INDEX	4.689.14	0.14%	ARCELOMITTAL	27.32	1.62%
NASDAQ	15.941.22	0.55%	AEGON NV	4.39	0.87%
AMAZON.COM INC	3.567.39	0.61%	KONINKLIJKE AHOL	29.95	-2.87%
APPLE INC	152.50	1.67%	AKZO NOBEL	103.25	0.83%
BAIDU INC-SP ADR	163.93	-2.81%	ASML HOLDING NV	762.20	1.28%
BERKSHIRE HATH-B	281.11	-1.25%	DSM (KONIN)	195.95	0.80%
BOEING CO/THE	227.77	-2.28%	HAL TRUST	149.60	-1.58%
CITIGROUP INC	67.18	2.28%	HEINEKEN NV	95.70	-0.70%
COCA-COLA CO	55.77	-1.51%	ING GROEP NV	13.17	-1.14%
COSTCO WHOLESALE	528.28	1.61%	KPN (KONIN) NV	2.64	-0.11%
WALT DISNEY CO	158.30	-0.08%	KONINKLIJKE PHIL	36.94	-0.95%
3D SYSTEMS CORP	25.90	-0.54%	RANDSTAD NV	62.72	-1.26%
EBAY INC	74.42	0.28%	ROYAL DUTCH SHA	20.13	1.97%
META PLATFORMS-A	341.76	-1.67%	TOYOTOM NV	8.13	10.91%
GENERAL ELECTRIC	102.09	-4.29%	TOTALENERGIES SE	43.69	0.11%
ALPHABET INC-A	2.952.54	-0.56%	UNILEVER PLC	45.93	-0.05%
HP INC	31.20	-0.49%	W.P. STEWART HOL	884.74	0.07%
HOME DEPOT INC	395.00	0.45%	SCOTIA FUND		16-Nov
INTEL CORP	50.52	0.39%	MONEY MARKET	13.596	0.01%
JOHNSON&JOHNSON	162.88	-0.39%	US DOLLAR BOND	2.9691	-1.35%
MICROSOFT CORP	337.72	0.49%	GLOBAL EQUITY	3.8311	12.13%
PROCTER & GAMBLE	148.07	0.45%	US EQUITY	22.7213	17.03%
ROYAL DUTCH-ADR	45.56	0.62%	CANADIAN EQUITY	3.6290	21.74%
STARBUCKS CORP	112.74	0.78%	FUNDS		16-Nov
TWITTER INC	51.43	-2.87%	BSF DEFENSIVE	128.12	0.03%
WALMART INC	143.59	-2.26%	BSF CONSERVATIVE	123.40	0.15%
EXCHANGE TRADED FUND			BSF MODERATE	158.98	0.25%
ALERIAN MLP - AMLP	34.87	-0.40%	BSF AGGRESSIVE	193.35	0.38%
ISH GBL HY BD - GHY	49.22	-0.38%	BGF MULTI ASSET INC	10.33	0.10%
ISH IBOXX HY BD - HYG	86.73	-0.02%	BGF GBL ALLOCATION	78.52	0.41%
ISH SELECT DIV - DVY	120.22	-0.91%	BGF USD CORE BOND	17.84	-0.11%
ISH MSCI EMKT - EEM	51.70	-0.25%	BGF FIX INC GBL OP	15.73	0.06%
ISH MSCI PAC - EPP	50.04	-1.53%	BGF USD HI YIELD BND	39.09	-0.18%
ISH RUSSELL - INW	277.25	0.00%	CURRENCIES		17-Nov
ISH S&P 500 - SPY	82.78	0.74%	YEN/USD	114.6200	0.44%
ISH EUROPE - IEV	55.12	-0.08%	EUR/USD	1.1344	-0.21%
INVESCO QQQ TRUS	397.55	0.75%	CAN/USD	1.2549	0.26%
INVESCO DB COMMO	21.32	-0.11%	GBP/USD	1.3429	0.10%
SPDR S&P INT DIV-DWXX	38.72	-0.49%	COMMODITIES		17-Nov
SPDR S&P MID 400	525.53	-0.86%	OIL WTI	79.89	-1.22%
SPDR S&P 600 SMA	103.18	-0.42%	GOLD	1867.09	0.23%
VANGUARD REIT - VNQ	108.32	-1.92%	SILVER	25.20	0.54%
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	63.37	-0.83%	WHEAT	837.50	0.09%
Source Bloomberg					

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

CU-leider Segers liet formatiedocument in trein liggen

DEN HAAG — ChristenUnie-leider Gert-Jan Segers heeft een document dat VVD en CDA opstelden voor de formatie laten liggen in de trein. Daar werd het gevonden door iemand, die het doorspeelde naar de Volkskrant.

Segers deed zijn bekentenis woensdag op Twitter. “Het stomste wat je kan overkomen”, zegt Segers. “Ik reis met de trein op en neer naar Den Haag. Dat is een fijne manier van reizen en gaat bijna altijd goed. Maar nu ging het een keer heel erg fout. Ik ben een mens en heb iets heel doms gedaan. Sorry.”

Het stuk werd gedeeld met de fracties van D66 en ChristenUnie, die met VVD en CDA over een nieuw kabinet onderhandelen. Maar volgens Segers heeft het stuk ‘geen status’ en is het slechts ‘een discussiestuk’.

Template

Naast het stuk van VVD en CDA kreeg de Volkskrant ook een stuk over migratie in handen getiteld ‘Template voor Coalitieakkoord’. In dat document staat onder meer dat Nederland meer

Gert-Jan Segers

asielzoekers via de VN-organisatie UNHCR opneemt en speciale, extra kwetsbare doelgroepen opvangt. Bij dat laatste punt worden de jezidi’s genoemd, de etnische groep in Koerdistan die slachtoffer werden van genocide door terreurbeweging Islamitische Staat.

Elders in het stuk gaat het over zogenaemde schrijnende gevallen en wordt

geschreven dat er ‘ruimte moet zijn voor de menselijke maat’ in het migratiebeleid. Even verderop wordt de CU bij naam genoemd. “Discussiepunt: waar beleggen we discretionaire bevoegdheid? Mogelijke opties waar we nog niet uit zijn: Verruiming mogelijkheden Immigratie- en Naturalisatiedienst (CDA) versus Commissaris van de Koning of

toch terug naar staatssecretaris met een sterke stem voor burgemeesters (ChristenUnie).”

Maar volgens Segers betekent de titel en de inhoud van het document niet dat het iets is van de vier onderhandelende partijen. “Er is geen stuk van de vier partijen”, aldus de CU-voorman. “En alles wat er ligt heeft geen status.”

Nederlandse militairen naar Poolse grens met Belarus

DEN HAAG — Het CDA vindt dat Nederland net als het Verenigd Koninkrijk militairen moet sturen naar de grens van Polen met Belarus. Het CDA-Tweede Kamerlid Agnes Mulder vroeg tijdens de behandeling van de begroting van Buitenlandse Zaken aan demissionair minister Ben Knapen of zo’n uitzending een optie is voor het kabinet. “Het spreekt mij aan dat de Britten dat doen”, aldus Mulder.

De Britse regering stuurde onlangs een tiental militairen naar NAVO-bondgenoot Polen. De eenheid geeft vooral technische ondersteuning aan de Polen. De troepen gaan kijken of het hekwerk aan de grens met Belarus kan worden opgeknapt of versterkt. Aan de grens hebben zich veel migranten verzameld in de hoop Europa binnen te komen.

Het regime van Aleksandr Loekasjenko heeft de grens van Belarus opengezet voor migranten vooral uit het Midden-Oosten. Het leidt

tot grote spanningen aan de grens met Polen. Het zou een wraakactie zijn van Loekasjenko tegen de Europese Unie die al verscheidene keren sancties heeft ingesteld tegen zijn bewind. Binnenkort volgen weer nieuwe sancties.

Hard beleid

De Kamer is voorstander van een hard beleid tegen Belarus dat migranten gebruikt als ‘politiek wapen’. VVD’er Ruben Brekelmans wil niet alleen de nationale vliegmaatschappij van Belarus (Belavia) straffen, maar

ook alle bedrijven die met Belavia samenwerken. Don Ceder van de ChristenUnie wil Belarus uit het bankensysteem Swift zetten. PvdA’er Kati Piri wil dat de handel tussen Nederland en Belarus wordt aangepakt. Die floereert volgens haar ondanks de vier sanctiepakketten van de EU.

Over wat er met de migranten moet gebeuren, verschillen de partijen van mening. De nood onder de verzamelde menigte aan de grens is groot. VVD en CDA vinden het een probleem van Loekasjenko. Hij moet zorgen dat ze teruggaan naar het land waar ze vandaan komen. Andere partijen waaronder SP en GroenLinks vinden dat de EU mensen moet opnemen die recht hebben op asiel.

Laat testen voor iedereen onderzoeken

DEN HAAG — Demissionair zorgminister Hugo de Jonge laat onderzoek doen naar voorstellen van GroenLinks en de ChristenUnie om iedereen, gevaccineerd of niet, altijd te vragen zich te laten testen voor toegang tot bijvoorbeeld een uitgaansgelegenheid. Maar hij plaatst wel vraagtekens bij de uitvoerbaarheid, proportionaliteit en effectiviteit.

De Jonge betwijfelt of zo’n groot aantal tests per week wel haalbaar is. “Nog afgezien van de kosten”, volgens hem naar schatting tientallen miljoenen euro’s per week. Ook vraagt hij zich af of het verdedigbaar is om van mensen die al beschermd zijn tegen het virus te vragen zich elke keer te laten testen als zij uit willen gaan. In epidemiologisch opzicht is dat volgens de minister niet nodig. Hij houdt er ook rekening mee dat meer gevaccineerden dan beslui-

ten maar thuis te blijven. Het kabinet laat wel onderzoek doen naar de zogeheten 1G-variant, waarbij alleen toegang mogelijk is voor mensen die getest zijn. Die aanpak wordt vergeleken met het huidige beleid waarbij mensen een coronatoegangsbewijs krijgen als zij gevaccineerd, genezen of getest zijn (3G), en met het plan van het kabinet om daaruit de testmogelijkheid te schrappen (2G). De Jonge erkent dat het ook geen waterdicht idee is om

mensen die geen bescherming genieten tegen het coronavirus te weren uit risicovolle situaties. “Als ze nergens naar binnen mogen gaan ze natuurlijk niet allemaal thuis zitten netflixen.” Maar het levert volgens hem wel meer veiligheid op. “Een setting met een paar duidende man in een zaal krijg je thuis niet zo makkelijk gerealiseerd.” Het Outbreak Management Team (OMT) komt vrijdag met een advies over de drie varianten. Op basis daarvan komt het demissionaire kabinet met een wetsvoorstel dat uiterlijk maandag naar de Tweede Kamer wordt gestuurd. De Jonge dringt er bij het parlement op aan dat nog volgende week te behandelen.

Kerstmarkt in München gaat niet door vanwege corona

MÜNCHEN — De populaire kerstmarkt in het Duitse München gaat niet door vanwege het coronavirus. Vanwege de vele coronabesmettingen en de ‘dramatische situatie’ in de ziekenhuizen is het ‘onverstandig’ om het evenement door te laten gaan, aldus burgemeester Dieter Reiter, die geen andere keuze zegt te hebben. Het is de eerste afgelasting van een grote kerstmarkt in Duitsland dit jaar.

De burgemeester heeft na overleg met het lokale crisisteam besloten de kerstmarkt te schrappen, omdat het juist belangrijk is dat mensen nu drukte vermijden. Het aantal besmettingen in Duitsland is de afgelopen maand explosief gestegen. Met name in het oosten en zuiden van Duitsland, waar de vaccinatiegraad het laagst is, testen veel mensen positief op het coronavirus. München ligt in de zuidoos-

telijke deelstaat Beieren. Daar is 65,6 procent van de hele bevolking volledig ingeënt, net iets onder het landelijke gemiddelde van 67,6 procent. Reiter benadrukt dat München momenteel nog ver weg is van ‘normaal’, mede doordat niet genoeg mensen zijn ingeënt tegen Covid-19. “De bescherming van de gezondheid van mensen en steun voor het personeel in de ziekenhuizen is een topprioriteit.”

Reiter geeft aan te begrijpen dat de kerstmarkt in de buitenlucht plaatsvindt, waar risico’s op infecties kleiner zijn, maar benadrukt dat het onmogelijk is om de locatie af te sluiten. De markt zou worden gehouden in het centrum van München. Daardoor kan het aantal bezoekers niet worden beperkt en kan het gebruik van coronapassen niet worden ingevoerd. Particuliere kerstmarkten waarbij dat wel mogelijk is, mogen van de burgemeester wel doorgaan.

België zet opnieuw leger in voor coronahulp ziekenhuizen

BRUSSEL — Belgische militairen worden opnieuw ingezet om ziekenhuizen bij te staan in het verwerken van de stroom Covid-19-patiënten. Onder meer het Universitair Ziekenhuis in Antwerpen en het ziekenhuis in het Waalse Zinnik doen een beroep op de hulp van het leger, maar ook woonzorgcentra worden door de coronadrukke geholpen, schrijven Belgische media.

Het Militair Hospitaal in Neder-Over-Heembeek bereidt zich voor om alle Belgische brandwondenpatiënten over te nemen zodat er in de burgerziekenhuizen extra bedden vrijkomen voor coronapatiënten. Defensie beraadt zich nog over andere aanvragen voor steun, zegt het kabinet van minister van Defensie Ludwine Dedonder tegen de Vlaamse krant De Morgen. Tijdens eerdere grote uitbraken zijn op sommige dagen meer dan vijfhonderd militairen ingezet om de verwerking van patiënten in goede banen te leiden, door bijvoorbeeld te helpen bij vervoer en de inzet van ver-

pleegkundigen. Het Overlegcomité van de Belgische regeringen zou vandaag bijeen komen om over extra maatregelen te beslissen nu de besmettingen en ziekenhuisopnames weer hand over hand toenemen in het land.

Ziekenhuizen Oostenrijk selecteren patiënten door corona

SALZBURG — Door de massale toestroom van coronaziekten bereiden de klinieken in de Oostenrijkse deelstaat Salzburg een selectie van patiënten voor. Ze zijn bezig met de samenstelling van een zogenaamd triage-team, dat bekijkt wie wel of niet intensieve zorg krijgt.

Volgens de ziekenhuizen kan binnenkort een behandeling volgens de geldende normen niet meer worden

nodig hebben en wie korte of langere tijd kan wachten.

De deelstaat Salzburg kampt met de hoogste besmettingsaantallen van Oostenrijk, met ruim 1500 infecties per 100.000 inwoners. Meteen daarna volgt Oberösterreich (Opper-Oos-

tenrijk) met 1400 besmettingen. Medici eisen voor de twee deelstaten een korte lockdown voor de hele bevolking, melden Oostenrijkse media.

In heel Oostenrijk geldt al een lockdown voor ongevaccineerden.

Amnesty: Trek aanklacht tegen reddingswerkers in

Vluchtelingen proberen te evacueren op kleine motorboot

AMSTERDAM — Amnesty International roept Griekenland op om de rechtszaak tegen 24 reddingswerkers, onder wie de Nederlander Pieter Wittenberg, in te trekken. Vandaag staan de hulpverleners die bootvluchtelingen bij Lesbos hebben gered voor de Griekse rechter op verdenking van onder andere mensensmokkel, spionage en deelname aan een criminele organisatie.

De celstraf die de reddingswerkers al drie jaar boven het hoofd hangt, kan oplopen tot 25 jaar. De hulpver-

gen mensenlevens te hebben gered. De 25-jarige Sarah Mardini kwam in 2015 vanuit Syrië op Lesbos, waarnaar zij later terugkeerde en samen met de getrainde 27-jarige Duits-Ierse duiker Seán Binder mensen uit zee redde en hen water en dekens gaf. De twee werden in 2018 aangehouden en zaten ruim honderd dagen vast. In dezelfde tijd werkte de

73-jarige Nederlandse Wittenberg als schipper op een reddingsboot. De zaak laat volgens Amnesty zien hoe ver de Griekse autoriteiten gaan om mensen te ontmoedigen vluchtelingen te helpen. Volgens de organisatie past dit in een bredere trend in Europa waarin dergelijke hulp strafbaar wordt gesteld. In een vorig jaar gepubliceerd rapport van Amnesty zouden er tientallen aanklachten tegen individuen en ngo’s in Italië, Griekenland, Frankrijk en Zwitserland lopen. “Hoewel de Europese Commissie heeft voorgesteld om reddingsoperaties niet te criminaliseren, heeft Nederland aangegeven dat niet te willen steunen. Amnesty roept de Europese Unie en de lidstaten, inclusief Nederland, op om te stoppen met het criminaliseren van hulp aan vluchtelingen en migranten.” Na bijeenkomsten in onder meer Berlijn en de Verenigde Staten werd er maandag in Amsterdam een solidariteitsbijeenkomst gehouden voor de hulpverleners. De rechtszaak dient morgen op Lesbos, onduidelijk is nog hoe lang die gaat duren. Wittenberg zal daarbij aanwezig zijn.

Celstraffen voor Britse klimaatactivisten

LONDEN — Negen Britse klimaatactivisten zijn veroordeeld tot maandenlange celstraffen voor het blokkeren van wegen en het negeren van politiebevelen. De leden van de actiegroep Insulate Britain hebben lange verkeersopstoppen veroorzaakt, onder meer door over drukke autowegen in Londen te lopen en zich tijdens de klimaattop in Glasgow aan de weg vast te lijmen.

Insulate Britain eist dat de Britse regering miljoenen huizen gaat isoleren in de strijd tegen klimaatverandering. De actiegroep blokkeerde sinds september herhaaldelijk wegen in en rond Londen, tot woede van automobilisten.

Volgens de groep kregen de leden van 20 tot 58 jaar drie tot zes maanden celstraf opgelegd. Volgens de Britse transportminister moet iedereen die ellende op snelwegen veroorzaakt door waarschuwingen te negeren de cel in.

Duitsers en Oostenrijkers in de rij voor coronaprik

BERLIJN/WENEN — Duitsers en Oostenrijkers haasten zich om een coronavaccin te halen nu een inentingsbewijs op steeds meer plekken nodig is en het aantal besmettingen hard oploopt. Bij vaccinatiecentra staan rijen.

De twee landen hebben vergeleken met andere West-Europese landen een lage vaccinatiegraad en worden overrompeld door een nieuwe besmettingsgolf. In Oostenrijk is 65 procent van de bevolking ingeënt en in Duitsland 68.

In Oostenrijk en vooral nog zeven Duitse deelstaten kunnen alleen gevaccineerden en mensen die zijn genezen van corona een toegangsbewijs krijgen voor bijvoorbeeld restaurants, kappers en

sportevenementen, de zogenaemde 2G-regel.

300.000 boosters

In Duitsland werden dinsdag 436.000 prikken gezet, waarvan 300.000 boosters. Het gaat om het hoogste aantal in drie maanden. “Een teken dat veel burgers de noodzaak erkennen”, aldus een regeringswoordvoerder. Maar het is nog niet genoeg, zei bondskanselier Merkel verwijzend naar de ‘dramatische’ situatie.

In Oostenrijk is een lockdown afgekondigd voor de ongeveer 2 miljoen inwoners die niet (volledig) zijn gevaccineerd. In het Alpenland werden afgelopen week gemiddeld 73.000 vaccins per dag toegediend, bijna vier keer zoveel als in oktober. Wel gaat het in veel gevallen om boosterprikken.

Gegijzeld door een buidelrat

Foto: Shutterstock

Een Nieuw-Zeelandse vrouw belde de politie voor hulp, omdat ze ‘gegijzeld werd door een buidelrat in haar huis’. De postdoctorale studente van de University of Otago was haar auto aan het uitpakken bij haar huis in North East Valley in Dunedin, toen ze ‘werd gegijzeld’. “Ik voelde iets aan mijn been en trok het van me af, denkend dat het een kat was. Het was echter een buidelrat”, vertelde de vrouw aan de *Otago Daily Times*. Ze vluchtte haar huis binnen en elke keer dat ze naar buiten probeerde te gaan, zou de buidelrat weer verschijnen en haar aanvallen. Dierenbescherming verwees haar naar de politie, maar ze had moeite om door te dringen tot het Dunedin Central Police Station. Dus belde ze

het alarmnummer en meldde: “Ik word gegijzeld door een buidelrat.” Sergeant Craig Dinnissen zei dat een officier bij het huis van de vrouw arriveerde en met haar sprak door een raam toen de buidelrat op het been van de officier klom. De officier kon de buidelrat met de straal van zijn zaklamp verdoven en het dier werd in een doos met wat gedroogd voedsel voor huisdieren geplaatst. Dinnissen zei dat de officier de ‘opossum’ verplaatste naar een gebied ver van het huis van de vrouw. De sergeant zei dat het gedrag van de buidelrat ongebruikelijk was en theoretiseerde dat het dier vroeger als huisdier werd gehouden of onlangs van zijn moeder was gescheiden.

Uitgeverij Jiskefet-encyclopedie in hoger beroep

De uitgeverij van de encyclopedie over het tv-programma Jiskefet gaat in hoger beroep tegen de uitspraak in het kort geding rond het boek. De rechter gaf begin deze maand de makers van het sketchprogramma gelijk dat elk exemplaar moet worden voorzien van een sticker om aan te tonen dat er geen band bestaat tussen het naslagwerk en de makers van Jiskefet.

“Wij willen dat dit gekke vonnis ongedaan gemaakt wordt”, aldus Brigitte Spiegeler, advocate van Noblesse Uitgevers. Het boek zou eigenlijk begin deze maand uitkomen, maar dat is voorlopig uitgesteld. Advocaat Onno Hennis, die Jiskefet-

makers Herman Koch en Michiel Romeyn bijstaat, wacht af. “We hebben de dagvaarding nog niet ontvangen, dus inhoudelijk kan ik er niets over zeggen. Het vonnis in eerste aanleg was duidelijk. Dus we zien een eventueel hoger beroep met vertrouwen tegemoet.”

Koch en Romeyn stapten naar de rechter omdat zij wilden dat het voor kopers duidelijk is dat zij niets te maken hebben met het boek. De rechter stelde Koch en Romeyn in het gelijk. Volgens de advocaat van de uitgeverij zou het mogelijk moeten blijven om een ongeautoriseerd boek uit te geven over een fenomeen als Jiskefet.

Records op veiling voor schilderijen Kahlo en Soulages

Zeldzame schilderijen van de Mexicaanse Frida Kahlo en de Fransman Pierre Soulages hebben gisteren op een veiling bij Sotheby's in New York respectievelijk 34,9 miljoen dollar (30,97 miljoen euro) en 20,2 miljoen dollar (17,9 miljoen euro) opgebracht. Het betekende voor beide kunstenaars een verkooprecord.

Zoals verwacht verbrak het zelfportret van Kahlo getiteld ‘Diego y yo’ (Diego en ik), uit 1949, haar oude record. Het werk staat symbool voor de zelfportretten met een intense en raadselachtige blik die Kahlo (1907-1954) wereldberoemd maakten. Maar op dit werk verschijnt het gezicht van haar man Diego Rivera op haar voorhoofd, boven haar zwarte ogen, waaruit een paar tranen lijken te ontsnappen. Rivera wordt afgebeeld met een derde oog, een teken van de kwellingen die hij zijn vrouw aandoet.

Het schilderij uit 1961 van de 101-jarige Soulages, dat meer dan dertig jaar in een privécollectie had doorgebracht, komt uit de ‘rode periode’ van de hoogbejaarde Franse kunstenaar, die juist bekendstaat om zijn beheersing van zwarte tinten.

Fortnite niet langer beschikbaar in China

Foto: Shutterstock

Videospel Fortnite is niet langer beschikbaar in China. Ontwikkelaar Epic Games trok maandag de stekker uit zijn Chinese versie. Het bedrijf heeft vergeefs drie jaar geprobeerd om het spel ook in China op de markt te zetten, maar stuitte onder meer op weerstand van beleidsmakers in Beijing. Die treden hard op tegen bijvoorbeeld gameverslaving en de techsector als geheel.

Epic kondigde twee weken geleden al aan dat het per 15 november zou stoppen met de Chinese versie van het spel en Chinese spelers bevestigen nu dat ze geen

toegang tot Fortnite meer hebben. Ze plaatsten hun ‘afscheid’ van het spel op sociaalmediaplatform Weibo. Een forum over Fortnite is inmiddels 470 miljoen keer bekeken. Fortnite is wereldwijd mateloos populair. Het schietspel waarbij je ook werelden kunt creëren telt meer dan 350 miljoen gebruikers. De Chinese testversie werd al in 2018 uitgebracht, maar werd nooit formeel gelanceerd.

China wil de impact van videogames op kinderen verkleinen. In september voerde de overheid beperkingen in op de toegestane wekelijkse

speeltijd. In september beloofden honderden Chinese makers van videogames, waaronder Tencent, hun producten beter te controleren op ‘politiek schadelijke’ inhoud. Ook zeiden ze hun best te doen om minderjarige spelers minder te laten gamen. De stap van Epic volgt op de aankondiging van Microsoft in oktober om een versie voor China van het sociale netwerk LinkedIn te sluiten. Ook Yahoo trok zich eerder al terug uit China. Beide bedrijven wezen op de belemeringen waar ze in China qua zakendoen mee te maken hebben.

Mensen

St. Thomas-personeel 50 jaar geleden

Afgelopen week werd uitgebreid stilgestaan bij de aankomst van de eerste drie Fraters van Tilburg op Curaçao, 135 jaar geleden. Het materieel en immaterieel erfgoed van de congregatie wordt nu beheerd door het Sint Thomas College.

Vijftig jaar geleden werd deze foto gemaakt van het personeel dat toen bij het

Sint Thomas College aan de Roodeweg werkte. Melvyn ‘Mem’ Vornis (staande, 2e l) kwam de foto tegen en vond het een mooie gelegenheid voor een herinnering aan het jaar 1965-1966.

Staand, v.l.n.r.: frater Valentius, Melvyn Vornis, Roy Hollander, Ton Pagen, meneer Van de Ree, Hu-

bert Schenker, meneer Van Sprang, Frank Francisca, frater Bernadinus, Marco Dorothea, Hans van der Linden, Enrique Goilo, Lex de Goey, meneer Marchena, meneer Bokshoven, frater Martinus, frater Hippolitus en Eus Anthony. Zittend, v.l.n.r.: Ingrid Melfor, Henny van Sprang, frater Fabius (hoofd) en mevrouw Bokshoven.

Beproeving voor parasailende paar

Foto: Shutterstock

Ajit Kathad (30) en zijn vrouw Sarla Kathad (31) waren zondag aan het parasailen voor het strand van Nagoa in Diu, toen het touw van hun parachute brak. Dit gebeurde op maximale hoogte. Ze dwarrelden in de lucht rond alvorens in de zee te vallen. Het echtpaar dat op vakan-

tie was, had het geluk om het avontuur zonder verwondingen te overleven. Ze droegen reddingsvesten en werden snel gered door strandwachters van Palms Adventure and Motorsports, het privébedrijf dat de parasailing-service runt. Het ongeval in de lucht werd vastgelegd in een video die

veel werd gedeeld op sociale media. Hartverscheurende beelden laten zien dat ongeveer een minuut na het parasailen van het paar, het touw dat hun parachute met een motorboot verbond brak. Ajit Kathads oudere broer Rakesh zat op de motorboot. “Ik was de video aan het opnemen en had geen idee wat ik moest doen toen het touw brak”, zei hij na afloop. “Ik zag mijn broer en schoonzus van grote hoogte vallen, en ik heb me nog nooit zo hulpeloos gevoeld als op dat moment.”

De eigenaar van Palms Adventure and Motorsports wijt het ongeluk aan de harde wind. “Dit is de eerste keer dat een incident als dit is gebeurd in de afgelopen drie jaar. Er was zware wind”, zei Mohan Lakshman tegen *Times of India*. “Nadat het touw brak, begon de parachute van de ene naar de andere kant te zwaaien. We wisten niet hoe we het moesten besturen. Seconden later doken we in de zee en we bleven drijven dankzij de reddingsvesten. Mijn vrouw was in shock en kon een paar minuten niet spreken”, aldus Ajit Kathad aan de *Indian Express*. “De reactie van de service-medewerker was zeer onverantwoordelijk. Ze zeiden dat we werden gered en dat er niets gebeurde en dat er niemand stierf,” voegde hij eraan toe, terwijl hij het personeel ervan beschuldigde onbeleefd te zijn en van nalatigheid. Hij zag toch af van het indienen van een aanklacht.

Hoogste aantal geboortes verwacht in 10 jaar

Foto: Shutterstock

In tegenstelling tot veel andere Europese landen is het aantal geboortes in Nederland dit jaar flink aan het stijgen. Dat meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) op basis van cijfers over de eerste negen maanden van 2021. De statistici verwachten dat het aantal geboortes dit jaar de hoogste stand in tien jaar zal bereiken.

In de eerste negen maanden van dit jaar kwamen 6800 meer kinderen ter wereld dan in dezelfde periode een jaar eerder. Het CBS verwacht dat aan het eind van 2021 bijna 180.000 kinderen geboren zullen zijn. Dat aantal is sinds 2011 niet meer bereikt. “Daarmee neemt – na een dalende trend sinds

de eeuwwisseling – het aantal geboorten duidelijk toe”, zeggen de onderzoekers hierover.

Vooraf vrouwen van in de dertig worden vaker moeder. Dit jaar krijgen naar verwachting 135 op de 1000 vrouwen van 30 tot 35 jaar een kind, tegen 127 op de 1000 in 2020. Bij vrouwen van 25 tot 30 jaar is ook een stijging te zien.

In de meeste andere Europese landen waarvan de cijfers tot augustus bekend zijn, is het aantal geboortes juist gedaald of gelijk gebleven. In Finland worden wel meer kinderen geboren, maar die ontwikkeling was, anders dan in Nederland, ook al in 2020 aan de gang.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden?

Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie
(kort en bondig, liefst met foto) naar:
o.v.v. “mensen”.

Kitten met 4 oren geadopteerd

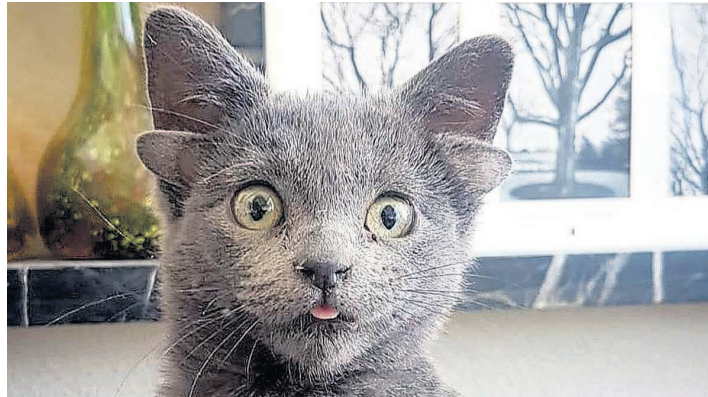

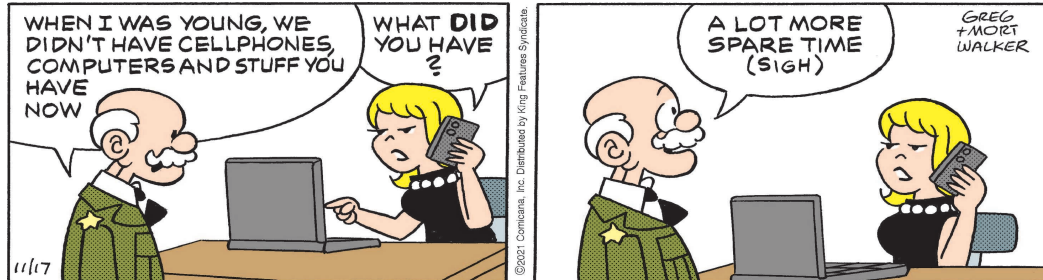
Foto: Indibible

Een kitten geboren met vier oren heeft zijn eeuwige thuis gevonden en het nieuws over de adoptie is viraal gegaan op sociale media. Midas, de vier maanden oude kat, is een Russische blauwe mix en werd geadopteerd door een vrouw in Turkije. Midas heeft virale bekendheid gekregen op Instagram. Hij heeft een extra paar kleine oren in zijn primaire oren. De vervorming zou zijn veroorzaakt door een recessieve genmutatie die is overgedragen van de ouders, aldus een rapport van LAD Bible. De vier oren van Midas zijn niet de enige unieke kenmerken van haar lichaam.

De kat heeft ook een schattig wit hartvormig merkteken op zijn buik. Volgens *Daily Mail* werd het kitten geadopteerd door Canis Dosemeci en haar partner. De vrouw was al een huisdierouder voordat ze Midas mee naar huis nam. Op de Instagram-pagina kan Midas gezien worden met de twaalfjarige hond genaamd Suzy. De twee huisdieren lijken gelukkig om elkaar heen te zijn. Dosemeci zei dat de vier oren van het kitten geen invloed hebben op zijn gehoor. “Ze is een heel speelse kat. Maar ook heel vriendelijk”, zei ze. “Ze slaapt de hele dag en is de hele nacht wakker.”

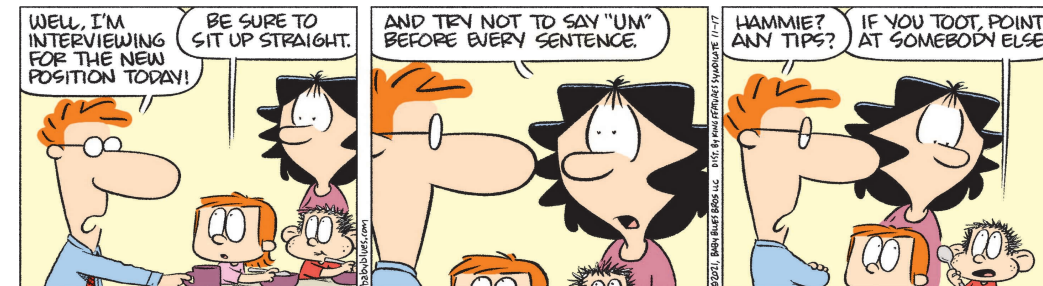
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Oranje verslaat Noorwegen in zenuwslopend duel en mag naar WK

Van Gaal vierde samen met de voetballers de overwinning vanuit zijn rolstoel.

ROTTERDAM — Het Nederlands elftal heeft zich in een zenuwslopend duel voor het WK in Qatar geplaatst. Oranje brak pas in de slotfase het verzet van Noorwegen (2-0), met treffers van Steven Bergwijn (84e minuut) en Memphis Depay (90e minuut). Tot die doelpunten was het billen knijpen omdat het er lang naar uit zag dat slechts één Noorse treffer Nederland voor de tweede keer op rij buiten een mondiale eindronde kon houden.

Oranje won de poule. Turkije mag als nummer 2 aan de play-offs deelnemen. Noorwegen ontbreekt eind volgend jaar in Qatar. Het was een vreemde wedstrijd in een lege kuip, waar het af en toe motregende. Louis van Gaal volgde de wedstrijd vanuit een rolstoel in een skybox. Hij was niet in staat om snel de dug-outs te bereiken, die in de Kuip niet aan de kant van de kleedkamers staan. Hij deed vooraf wel de wedstrijdbespreking en zocht zijn spelers ook in de rust op. Van Gaal telefoonde met enige regelmaat met zijn tweede assistent Henk Fraser.

Oranje had de steun van 44.000 supporters goed kunnen gebruiken. Maar de Kuip was nagenoeg leeg, vanwege aangescherpte coronaregels. Er zaten alleen mensen van de Nederlandse en Noorse voetbalbond en journalisten uit beide landen op de tribune. Die hoorden vaak de stem van Virgil van Dijk over het speelveld galmen.

Oranje kon niet camoufleren dat het onder hoogspanning

stond. De thuisploeg speelde voorzichtig, waarschijnlijk uit angst voor balbezit en een snelle Noorse counter. Arnaut Danjuma Groeneveld kreeg voor rust de beste kans, maar hij schoot naast. Memphis Depay kopte tweemaal in de handen

Memphis Depay (l) en Steven Bergwijn (r)

van keeper Orjan Nyland. Jasper Cillessen kreeg in de eerste helft slechts enkele terugspeelballen te verwerken. Hij kreeg vanwege zijn ervaring de voorkeur boven Mark Flekken als vervanger van de geblesseerde Justin Bijlow.

0-0 was een gevaarlijke stand voor Oranje. Een Noorse treffer zou de thuisploeg in grote problemen brengen. Noorwegen speelde na rust ook iets aanvallender met de ingevallen Kristian Thorstvedt en Jens Petter Hauge. De ploeg van

bondscoach Stale Solbaken had ook niets aan een gelijkspel omdat de Turken inmiddels op voorsprong waren gekomen in Montenegro. Maar de Noren kwamen tot geen enkele uitgespeelde kans.

Nederland kreeg wel steeds meer ruimte, maar Depay kon daar tot tweemaal toe niet van profiteren. Uiteindelijk was het Bergwijn die wel toesloeg. Van Gaal leek onbewogen toe te kijken vanuit zijn rolstoel en zag Depay in de slotminuut alsnog scoren.

Argentinië na Brazilië zeker van deelname aan WK voetbal

SAN JUAN — Argentinië heeft zich na Brazilië geplaatst voor het WK voetbal in Qatar. De voetballers van beide landen kwamen in een onderling duel in het Argentijnse San Juan niet tot scoren: 0-0. Argentinië heeft 29 punten, 6 minder dan het al gekwalificeerde Brazilië. Door de nederlaag van Chili bij Ecuador en van Uruguay bij Bolivia kan de ploeg van bondscoach Lionel Scaloni deelname aan het toernooi dat over een jaar plaatsvindt niet meer mislopen.

Lionel Messi, die door fysieke ongemakken de laatste twee duels van zijn club Paris Saint-Germain had gemist, startte in de basis. Bij Brazilië ontbrak Neymar. De ploeggenoot van Messi bij PSG heeft een dijbeenblessure en neemt geen risico.

Scaloni bracht Ajacied Lisandro Martínez in de tweede helft in de ploeg. Zijn Amsterdamse teamgenoot Nicolás Tagliafico bleef op de bank. Bij Brazilië kwam Ajacied Antony in de slotfase in de ploeg. Zeker in de

tweede helft hadden de Brazilianen het betere van het spel, maar onder anderen Vinícius Júnior zag doelpogingen mislukken.

De eerste kwalificatiewedstrijd tussen Brazilië en Argentinië werd in september gestaakt na onenigheid over enkele spelers van Argentinië die zich niet aan de coronaregels zouden hebben gehouden. Toen die van het veld werden gevoerd, besloot de rest van de selectie niet meer verder te spelen. Er is nog geen beslissing gevallen

over dat duel. Chili verloor thuis met 2-0 van Ecuador, dat daarmee steviger op de derde plaats staat. Pervis Estupiñán opende de score in de negende minuut. Moisés Caicedo maakte in blessuretijd de tweede treffer. Chili moest lang met tien man spelen na een rode kaart voor Arturo Vidal in de veertiende minuut. Colombia speelde gelijk (0-0) tegen Paraguay.

Uruguay zag de kansen op WK-deelname flink afnemen door een forse nederlaag bij Bolivia. Bondscoach Óscar Tabárez zag zijn elftal met 3-0 verliezen. Uruguay staat daardoor voorlopig zevende in de Zuid-Amerikaanse kwalificatiepoule, waar de eerste vier landen zich uiteindelijk rechtstreeks plaatsen en de nummer 5 de play-offs in mag.

Betaald voetbal gaat door zonder publiek

ZEIST — De voetbalwedstrijden in de Eredivisie en Keuken Kampioen Divisie gaan de komende weken door zonder publiek. De eerstvolgende speelronden in het betaalde voetbal worden niet uitgesteld tot na 4 december als er mogelijk weer supporters welkom zijn in de stadions.

Het kabinet besloot vrijdag dat publiek drie weken lang niet welkom is bij alle sportwedstrijden, zowel bij de profs als de amateurs. Het is een van de maatregelen om het aantal coronapatiënten terug te dringen en de druk op de ziekenhuizen te verlichten. De KNVB, Eredivisie CV en de Keuken Kampioen Divisie reageerden in een gezamenlijke verklaring teleurgesteld op het kabinetsbesluit van vrijdag en hoopten de komende speelrondes uit te stellen.

Op verzoek van de clubs heeft de KNVB samen met de Eredivisie CV en de Keuken Kampioen Divisie uitvoerig onderzocht of het mogelijk is om wedstrijden te verplaatsen zodat er later wel toeschouwers bij kunnen zijn. De afgelopen dagen is

gesproken met profclubs, het Supporterscollectief, de centrale spelersraad, Coaches Betaald Voetbal, ESPN, politie, gemeentes, ministeries, politici en politieke partijen.

Het bleek volgens de KNVB vrijwel onmogelijk om duels op te schuiven. Ook is het onzeker of er na 4 december wel met publiek kan worden gespeeld. Daarom is vandaag uiteindelijk besloten de komende speelronden in het betaalde voetbal niet uit te stellen. De KNVB is tevreden over de houding van het kabinet, dat zegt te beseffen dat profclubs opnieuw

financiële schade oplopen. De nationale voetbalbond is in overleg over een compensatieregeling. “Het voetbal biedt in deze bijzondere tijden miljoenen mensen thuis ontspanning, topsport en amusement”, laten de KNVB, Eredivisie en Keuken Kampioen Divisie in een gezamenlijke reactie weten. “Door te spelen werken we opnieuw mee aan de oplossing. Maar we willen wel graag van ‘Den Haag’ horen wat er nodig is om zo snel mogelijk weer met volle tribunes te mogen spelen. Want daar draait het betaald voetbal vooral om.”

Tennisduo Mertens/Hsieh naar eindstrijd WTA Finals

GUADALAJARA — De Belgische tennisster Elise Mertens heeft samen met haar Taiwanese partner Hsieh Su-Wei de eindstrijd bereikt van de WTA Finals. Mertens en Hsieh waren in het Mexicaanse Guadalajara in twee sets te sterk voor de Japanse tennissters Shuko Aoyama en Ena Shibahara: 6-2 6-2.

In de finale komen Mertens en Hsieh Su-Wei uit tegen Barbora Krejčíková en Katerina Siniakova. Het Tsje-

chische koppel, als eerste geplaatst, had in de andere halve finale het Nederlands/Amerikaanse duo Demi

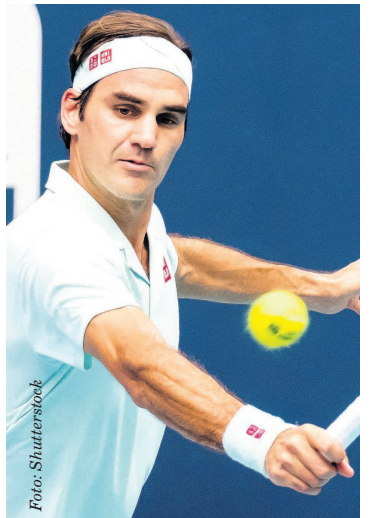
Schuurs/Nicole Melichar-Martinez verslagen na een supertiebreak: 3-6 6-3 10-6. Mertens en Hsieh dubbelen dit jaar voor het eerst samen. Ze wonnen al de toernooien van Wimbledon en Indian Wells. Mertens won, aan de zijde van de Belarusische Aryna Sabalenka, ook nog de Australian Open.

Tennisser Federer nog zeker halfjaar aan de kant

BASEL — Roger Federer denkt pas halverwege volgend jaar zijn rentree te maken op de tennisbaan. Deelname van de Zwitserse tennisser aan de Australian Open in januari sluit hij uit, nadat eerder zijn coach Ivan Ljubicic de kans daarop als bijzonder klein had ingeschat. Federer verklaarde tegenover Zwitserse media ‘extreem verrast’ te zullen zijn als hij komende zomer op tijd fit is om deel te nemen aan Wimbledon, het toernooi dat de inmiddels veertigjarige Zwitser acht keer won.

Federer is herstellende van meerdere knie-operaties. Hij kwam afgelopen zomer op Wimbledon voor het laatst in actie. De twintigvoudig grandslamwinnaar strandde op het gras in Londen in de kwartfinales. Enkele weken later moest hij voor de derde keer een operatie aan één van zijn knieën ondergaan. Artsen hebben Federer ver-

teld dat hij in januari weer voorzichtig kan beginnen met looptraining en daarna de tennisbaan kan gaan opzoeken. Serieuze tennisstraining moet dan in maart of april weer mogelijk zijn. “Mijn sportieve ambities kun je als volgt samenvatten: ik wil nog een keer zien wat ik als proftennisser kan bereiken. Ik ga daarvoor vechten

Roger Federer

en ben zeer gemotiveerd”, aldus de twintigvoudig grandslamkampioen.

Mercedes protesteert tegen besluit Verstappen niet te straffen

BRACKLEY — Het Formule 1-team van Mercedes vecht het besluit van de wedstrijdleiding aan om Max Verstappen niet te straffen voor het hinderen van Lewis Hamilton in de afgelopen Grote Prijs van Brazilië. De renstal meldt in een verklaring dat het nieuw bewijs heeft gevonden dat tegen de Nederlander van Red Bull zou pleiten en waarover de stewards niet beschikten tijdens de race van zondag.

In ronde 48 van de race op circuit Interlagos wilde de snellere Hamilton buitenom voorbij Verstappen en de koppositie overnemen, maar de Nederlander van Red Bull

liet dat niet toe. De twee reiden wiel-aan-wiel de bocht in, waarbij Verstappen zijn Britse rivaal dwong buiten de baan te rijden om een botsing te voorkomen. De

raceleiding onderzocht het incident, maar zag geen aanleiding in te grijpen.

Mercedes-teambaas Toto Wolff wond zich na de race flink op over die beslissing. Verstappen was volgens hem over de schreef gegaan. “Het was sterk verdedigend rijden van Max, maar ook over het randje. Hij had op zijn minst een tijdsraf moeten krijgen. Maar de wedstrijdleiding schoof het incident onder het

tapijt en dat was gewoonweg lachwekkend”, zei Wolff.

Het team heeft nu een formeel verzoek neergelegd bij de FIA om het incident opnieuw te beoordelen aan de hand van videobeelden. Mercedes meldde niet welk bewijs het had gevonden. De stewards die zondag niets deden aan het voorval, zullen er nu nogmaals naar kijken.

Verstappen reageerde na de race nuchter op het gebeuren en snapte helemaal waarom de stewards niet ingrepen. “Ik zou niet weten wat ze anders hadden moeten beslissen. We waren aan het racen.” Zijn teambaas Christian Horner viel hem bij. “Ze gaan hard de strijd aan, maar raken elkaar niet. Ik heb daar geen probleem mee.”

Hamilton wist later in de race, in ronde 59, Verstappen alsnog in te halen en reed vervolgens naar de overwinning. Verstappen eindigde als tweede en zag zijn voorsprong in het wereldkampioenschap teruglopen naar veertien punten.

